

วารสารการจัดการความรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

Knowledge Management Journal : Secretariat of the House of Representatives

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๖ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๓) ISSN 1906-3806

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIART

วารสารการจัดการความรู้ ครั้งที่ ๖

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทบรรณาธิการ

วารสารการจัดการความรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๒ ประจำเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๓ เพื่อรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อรัฐสภา คอลัมน์เรื่องจากปก นำเสนอบทความเรื่องพระมหากษัตริย์กับรัฐสภาไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ คอลัมน์น่านาทศนักรบริหาร ได้สัมภาษณ์ นายวัชรินทร์ จอมพลาพล รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับข้อคิด ทศณะต่าง ๆ จากประสบการณ์การทำงาน นอกจากนี้ใน คอลัมน์เปิดวิสัยทัศน์ KM สัมภาษณ์ นายสามารถ ตัมภิรานนท์ ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓ เกี่ยวกับการจัดการองค์ความรู้การจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายสำหรับคอลัมน์ความรู้สู่ภูมิปัญญา นำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ เกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านกฎหมาย คอลัมน์มุมนิติบัญญัติ นำเสนอเรื่องเทคนิคการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย เทคนิคการเป็นเลขานุการในที่ประชุมเพื่อจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะกรรมการและเทคนิคการสรุปประเด็นในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย คอลัมน์สาระวิชาการ ฉบับนี้นำบทความที่น่าสนใจ ๒ เรื่อง เรื่องแรกนำเสนอเรื่องพระมหากษัตริย์กับรัฐสภาไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อยอดจากเรื่องจากปก และเรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องการสร้างทีมงาน แวดวงข่าวสภา มีภาพบรรยากาศ การประชุมเตรียมความพร้อมฯ การจัดประชุม IDU วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ การลงนามถวายพระพรในวันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ ณ พระบรมมหาราชวัง กิจกรรมวันเด็ก วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๓ การประชุมคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ท่านผู้อ่านท่านใดสนใจ ส่งบทความ ผลงานการวิจัย หรือข่าวสาร เรื่องราวที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ (KM) สามารถจัดส่งมาได้ที่กองบรรณาธิการ (กลุ่มงานวิชาการและประสานการพัฒนา สำนักพัฒนาบุคลากร อาคารทิปโก้ ชั้น ๒๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๔๓) กองบรรณาธิการหวังว่า วารสารการจัดการความรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรของสำนักงาน ฯ และผู้อ่านทั่วไป

สารบัญ

วารสารการจัดการความรู้ ครั้งที่ ๖

เรื่องจากปก

๕

พระมหากษัตริย์กับรัฐสภาไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

นันททัศนะนักบริหาร

๙

เปิดวิสัยทัศน์ KM :

๑๙

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

๒๔

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านกฎหมาย

มุมนิตยบัญญัติ

๒๙

เทคนิคการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เทคนิคการสรุปประเด็นในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เทคนิคการเป็นเลขานุการในที่ประชุม เพื่อจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะกรรมการ

สารวิชาการ

๔๙

การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

แวดวงชาวสภา

๖๔

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องจากปก

พระมหากษัตริย์กับรัฐสภาไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

เรียบเรียงโดย คณะอนุกรรมการจัดการและบูรณาการองค์ความรู้
สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข โดยรัฐธรรมนูญฯ ได้กำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตย

อันเป็นของปวงชนชาวไทยในฐานะประมุข
ของประเทศผ่าน ๓ องค์กร คือ ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติผ่านทางรัฐสภา ทรงใช้อำนาจบริหารผ่านทางคณะรัฐมนตรีและทรงใช้อำนาจตุลาการผ่านทางศาล

เขาให้ปาลีเมนต์และคอนสตีติวชัน...” และประชาธิปไตยของไทยยังมีแนวโน้มปรากฏเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ซึ่งพระองค์ทรงมีพระราชปณิธาน

ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย คือก่อนวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ประเทศไทยมีรัฐสภาและมีรัฐธรรมนูญใช้เหมือนกับในนานาอารยประเทศ ดังจะเห็นได้จากพระราชดำรัสที่พระองค์ตรัสไว้ในครั้งเมื่อทรงปฏิรูประบอบราชการไทยว่า “...อีก ๓ ปี ข้างหน้าฉันจะให้ลูกวชิราวุธมอบของขวัญแก่พลเมืองในทันทีที่ได้ขึ้นสู่บัลลังก์ในฐานะสืบตำแหน่งกษัตริย์ กล่าวคือฉันจะให้

อันแน่วแน่ในการปฏิรูปการปกครองให้เป็นของประชาชนที่เด่นชัดมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากพระราชหัตถเลขาที่ปรากฏเมื่อครั้งทรงสละราชสมบัติตอนหนึ่งว่า “...ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะยินยอมให้ผู้ใดคณะใดใช้วิธีการปกครองอย่างนั้นในนามของข้าพเจ้าต่อไปได้ ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่แต่เดิมให้แก่ราษฎรทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใดคณะใดโดยเฉพาะเพื่อใช้อำนาจนั้นโดยสิทธิขาดและโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของประชาราษฎร์...” พระราชหัตถเลขา

ดังกล่าวถือว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายสติและ
กระตุนจิตสำนึกของประชาชนชาวไทยใน
การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบ
รัฐสภาเป็นอย่างดี

ตราบจนในรัชกาลปัจจุบัน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์
ทรงดำรงพระราชอิสริยยศอยู่ภายใต้การ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบ
รัฐสภา และมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมาย
สูงสุดของประเทศใช้มาเป็นเวลากว่า ๗๗
ปีแล้ว พระองค์ทรงดำรงพระราชสถานะที่
ชาวไทยทั้งปวงให้การยกย่องเทิดทูนเหนือ
เกล้าเหนือกระหม่อมและพระราชสถานะ
ของพระมหากษัตริย์ของไทยมีหลายสถาน
แต่ที่มีปรากฏตามรัฐธรรมนูญที่สำคัญ
มี ๕ พระราชสถานะ คือ (๑) ทรงเป็นพระ
ประมุขของประเทศ (๒) ทรงเป็นที่เคารพ
สักการะ (๓) ทรงถูกละเมิดมิได้ (๔) ทรง
เป็นพุทธมามกะและอัครศาสนูปถัมภก และ
(๕) ทรงเป็นจอมทัพไทย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน พระองค์
ทรงมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะ
พัฒนาการเมืองการปกครองของไทยให้
เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบและมีสันติ
โดยทรงเน้นให้ทุกคนในชาติรู้จักสามัคคี มี
ความเอื้ออาทร มีเมตตากรุณา มีน้ำหนึ่งใจ
เดียวกัน ไม่สร้างความแตกแยก ไม่ทะเลาะ
วิวาทกัน มีความปรองดองกันดุจตั้งสาย
เลือดเดียวกัน จึงทรงใช้อำนาจอธิปไตย

อันเป็นของปวงชนชาวไทยอย่างระมัดระวัง
ตามหลักนิติธรรมและนิติรัฐ ในด้านอำนาจ
นิติบัญญัตินั้น พระองค์ทรงใช้ผ่านทาง
รัฐสภา ซึ่งรัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกทั้ง
๒ สภา คือสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
รัฐสภาจึงเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการ
ด้านนิติบัญญัติ คือมีหน้าที่ตรากฎหมาย
ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และให้
ความเห็นชอบในกิจการสำคัญของประเทศ
ภายในขอบเขตและวิธีการที่รัฐธรรมนูญและ
ข้อบังคับการประชุมสภากำหนด

พระมหากษัตริย์ทรงมีความสัมพันธ์
กับรัฐสภาไทยในเรื่องการสืบราชสันตติวงศ์
การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
การตราพระราชกฤษฎีกาเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิก
วุฒิสภา เมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎร
สิ้นสุดลง การมีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง
บุคคลสำคัญของประเทศ การเรียกประชุม
รัฐสภา การเปิดและปิดประชุมรัฐสภา การ
ลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้กฎหมาย
และการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติ นับว่า
พระมหากษัตริย์ทรงเปี่ยมล้นด้วยพระ
มหากรุณาธิคุณต่อรัฐสภาไทยและประชาชน
ชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้

ภายใต้การปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระ
ราชสถานะเป็นพระประมุขของ
ประเทศ ทรงเป็นที่เคารพสักการะ

ทรงเป็นพุทธมามกะและอัครศาสนูปถัมภก และทรงเป็นจอมทัพไทย ผู้ใดจะละเมิดมิได้ พระองค์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยอันเป็นของ ปวงชนชาวไทยด้านนิติบัญญัติผ่านทาง รัฐสภา ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ผ่านทางคณะรัฐมนตรี และด้านตุลาการ ผ่านทางศาล พระองค์จึงทรงเสมือน ดวงประทีปส่องทางให้แสงสว่างแก่ทวย นิกรชน ทรงเสมือนสายฝนที่หลั่งลงให้ ฉ่ำเย็นแก่ผืนปฐพี เสมือนแสงสุริยศรี ที่ให้พลังชีวิต ดุจจันทร์เพ็ญพิไลพิศที่ แจ่มกระจ่างทั่วท้องนภา จารัสบรรเจิดจ้า ในท่ามกลางใจของคนไทยทุกดวง พสกนิกร

ทั้งปวงล้วนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้พระบုญญา บารมี ประเทศชาติและประชาทุกถิ่นที่ได้ ผ่านพ้นวิกฤตภัยอย่างมหัศจรรย์ ทั้งหลาย ทั้งปวงนั้นล้วนเป็นเพราะพระบုญญาบารมี และพระบิบาล พระราชอัจฉริยภาพและ พระมหากษัตริย์คุณไพศาลแผ่ไปทุกทิศ เป็นที่ประจักษ์ ปวงมหาประชาราษฎร์ จึงน้อมใจภักดีด้วยจงรักสามัคคี เพื่อ เป็นการถวายพระราชกุศลและสำนึกในพระ มหากษัตริย์คุณแต่พระมหากษัตริย์ของไทย ทุกพระองค์ รัฐสภาไทยขอถวายพระพร ขอพระองค์ทรงพระเจริญเทอญ

นานาทัศนะนักบริหาร

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สัมภาษณ์โดย สุภาวดี ชิดชิน*
อรรวลี จันทรบุญแก้ว **

ในคอลัมน์นานาทัศนะฉบับนี้เป็นการสัมภาษณ์นายวัชรินทร์ จอมพลาพล รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นการพูดถึงเทคนิคที่ใช้มาในยุคต้นของการทำงาน ความรู้วิธีการ และประสบการณ์ที่ผ่านมา และนโยบายการบริหารจัดการสำนักที่อยู่ภายใต้การควบคุมกำกับในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ ดังนี้

* ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและประสานการพัฒนา สำนักพัฒนาบุคลากร
** นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๕ สำนักพัฒนาบุคลากร

ประสบการณ์และแนวคิดในการทำงาน

รองเลขาธิการ ฯ : ตลอดการทำงานที่ผ่านมา ผมทำงานด้านการประชุมสภาหรืออยู่กองการประชุมมาตลอด ได้รับการสะสมแนวความคิดจากการทำงานและได้

บัญชา โดยเฉพาะนิติกรกองการประชุมในสมัยก่อนที่จะต้องวิเคราะห์กฎหมายก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ก็ได้แนะแนวทางการทำงานแบบนั้นให้เขาฟัง แล้วเขาก็นำไปปฏิบัติแล้ว

“สรุปได้ว่าความถูกต้องคือองค์ความรู้ที่จะต้องมีความเข้าใจให้ถ่องแท้ให้ได้เสียก่อน เสร็จแล้วความถูกต้องในทางด้านรูปแบบเป็นสิ่งจำเป็นอีกสิ่งหนึ่ง”

สังเกตการณ์การทำงานของผู้บังคับบัญชาและของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการสะสมประสบการณ์ขึ้นมา จนมาตกผลึกว่าการทำงานที่ผ่านมา สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความถูกต้องในกฎ ระเบียบในเรื่องนั้น ๆ คือส่วนใหญ่ที่ผ่านมาผมทำงานที่กองการประชุม ต้องใช้รัฐธรรมนูญกับข้อบังคับการประชุมสภาเป็นหลัก จากนั้นการทำงานสายนิติกรจะมีข้อกฎหมาย หลักกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนั้น เพราะฉะนั้นการที่จะทำงานเรื่องใด เรื่องหนึ่งจะต้องศึกษารัฐธรรมนูญ ข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนถึงจะลงมือปฏิบัติงานนั้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ และเคยบอกน้อง ๆ ทุกคนเวลาที่ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับ

กลายเป็นสิ่งที่จำเป็น สรุปได้ว่าความถูกต้องคือองค์ความรู้ที่จะต้องมีความเข้าใจให้ถ่องแท้ให้ได้เสียก่อน เสร็จแล้ว ความถูกต้องในทางด้านรูปแบบเป็นสิ่งจำเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น การยืนยันกฎหมาย ถึงแม้เราจะรู้ความหมายของกฎหมายมาแล้ว แต่เวลาที่ต้องยืนยันกฎหมายหากยืนยันโดยไม่รอบคอบ ไม่พิถีพิถัน ตกถ้อยคำไปหนึ่งหรือสองคำจะเสียหายมาก เพราะฉะนั้นผู้ปฏิบัติงานในสายงานของผมจึงต้องให้ความสำคัญเรื่องนี้อย่างมาก คือทุกฝ่ายต้องเน้นความถูกต้องของเอกสาร กล่าวได้ว่าถ้าการยืนยันมติของสภาจะต้องตรวจสอบและตรวจทานกันหลายครั้ง ในการ

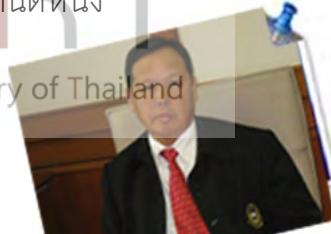
ยื่นยันกฎหมายเพื่อส่งประกาศราชกิจจานุเบกษาหรือส่งสำนักนายกรัฐมนตรี ต้องใช้คนถึง ๓-๔ คน มานั่งอ่านนั่งทานกัน อันนี้เป็นผลพลอยได้อย่างหนึ่ง ที่ให้เกิดเป็นครอบครัวอบอุ่น การจะร่างหนังสือถึงใคร หรือร่างอื่นในการปฏิบัติงานจะไม่มีผิดพลาด อันนี้เกิดจากผลพลอยได้จากการทำงานลักษณะดังกล่าวมา

ผู้สัมภาษณ์ : นอกจากองค์ความรู้ และรูปแบบมีส่วนไหนอีกที่เกี่ยวกับเรื่องของความถูกต้อง มีการกำหนดขั้นตอน วิธีการในการตรวจสอบสิ่งเหล่านี้ใหม่ที่เราต้องทำอย่างไรก่อนหลัง ได้มีนโยบายหรือวางแนวทางการปฏิบัติงานใหม่คะ

“กฎหมายจะต้องรู้ตั้งแต่จุดเริ่มต้น ไปถึงจุดสุดท้ายถึงจะไม่ผิดพลาด”

รองเลขาธิการ ฯ : กระบวนการเป็นไปตามระบบราชการ ยกตัวอย่างเช่น ร่างพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนฯ ส่งมาจากสำนักนายกฯ ผ่านจากการลงรับทางสารบรรณนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องมานั่งวิเคราะห์ทั้งรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับ และข้อเปรียบเทียบกฎหมายให้เรียบร้อย พอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนฯ ตัวเองก็จะต้องมีหน้าที่ติดตาม เมื่อสักครู่ผมหมายความว่ามติสภาผู้แทนฯ ตอนสุดท้ายอันนั้นจะต้องถูกต้องแน่นอน แต่ระหว่างการประชุมสภา

กฎหมายฉบับที่มีความยาว ประกอบด้วยหลายร้อยมาตรา ระหว่างการประชุมในแต่ละมาตราเขาจะมีการพิจารณาแก้ไขเหล่านี้เราจะต้องเข้าไปรวบรวมประเด็น ต้องติดตามต้องทำความเข้าใจไปด้วยเพราะไม่อย่างนั้นสรุปเรื่องไม่ได้ จะทำมาเป็นเหมือนจิ๊กซอว์ตัวต่อกันไม่ได้ กล่าวคือจะรู้เป็นส่วน ๆ ไม่ได้นั่นเอง กฎหมายจะต้องรู้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปถึงจุดสุดท้ายถึงจะไม่ผิดพลาด ซึ่งน่าเสียดายว่า สมัยผมเริ่มทำงานใหม่ ผมเป็นข้าราชการระดับ ๔ - ๕ ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยังมีจำนวนน้อย กำลังคนในฝ่ายนิติมี ๓ คน ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบโดยตัวของเราตั้งแต่นั้นจนจบ แต่เดี๋ยวนี้อัตรากำลังมีมากขึ้นก็เป็นผลดีต่อการทำงาน แต่มีจุดอ่อนอยู่ตรงที่ว่าพอมีคนมากก็ต้องเฉลี่ยงานกลายเป็นว่าต่างคนต่างรับผิดชอบเป็นเรื่อง ๆ หรือเป็นส่วน ๆ ไป และเมื่อสิ้นสุดการพิจารณากฎหมายจึงนำมาต่อกันเข้า แล้วมันก็เกิดความผิดพลาด บางครั้งถามเรื่องเดียวกัน ถามกฎหมายฉบับหนึ่งถามผิดคนก็อาจไม่ได้คำตอบหรือถามผิดช่วงจังหวะก็ไม่สามารถตอบได้ กลายเป็นปัญหา อันนี้ส่วนตัวผม พอตีผมเคยสังเกตอาจจะเป็นคนโบราณก็เลยนั่งคิดถึงอดีตสมัยก่อนตนสามารถตอบได้ทุกอย่างเวลาอยู่ในห้องประชุม เพราะว่ามีคนน้อย ถูกบังคับโดยธรรมชาติที่เราต้องรู้ ๓ เรื่องมี ๓ คน ขอยกย่องผู้บังคับบัญชาคนหนึ่ง

ท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (นายพิฑูร พุ่มหิรัญ) ท่านเป็นหัวหน้างานนิติ และ กลุ่มผมมี ๓ คน ก็ช่วยตรวจสอบกันเอง ครั้งหนึ่ง เลขฯ พิฑูรท่านทำหน้าที่เป็น เลขานุการ หน้าห้องท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย ท่านก็ช่วยตรวจสอบให้อีกครั้งหนึ่ง เรา ๓ คนช่วยกันดูเพราะฉะนั้น เรื่องทุกอย่างเราจึงรู้กันหมดทั้ง ๓ คนจะ แบ่งงานกันรับผิดชอบและช่วยกันตรวจสอบงานจึงได้รู้งานของเพื่อนด้วย อันนี้ก็ เป็นประสบการณ์ที่ดีอีกอย่างหนึ่ง จึงเป็น ผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานดังกล่าว

นโยบายการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย

รองเลขาธิการ ฯ : เจตนารมณ์ของกฎหมายถ้าพูดเป็นภาษาที่ให้อ่านง่าย คือรากเหง้าของกฎหมายฉบับนั้น ๆ ความหมายของแต่ละมาตรา มาตรานี้เขียน

ไว้อย่างนี้ ที่ถกเถียงกันอยู่จริง ๆ แล้ว เจตนารมณ์มันเป็นอย่างนี้ นี่คือคำว่า เจตนารมณ์

ผู้สัมภาษณ์ : ที่มาของเรื่องเจตนารมณ์ของกฎหมายมีที่มาอย่างไรคะ

รองเลขาธิการ ฯ : ประมวลกฎหมายแพ่งกำหนดไว้ว่ากฎหมายให้ตีความตามตัวอักษร ถ้าตัวอักษรไม่ชัดเจนให้ไปตีความตามเจตนารมณ์ เพราะฉะนั้นเจตนารมณ์จะมีความสำคัญกับกฎหมายฉบับ หนึ่งเจตนารมณ์จะหาได้ดีที่สุดคือต้องบอกเส้นทางกฎหมายก่อน เส้นทางทั่วไป

ส่วนใหญ่กฎหมายจะถูกร่างขึ้นโดยกระทรวงต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติเกี่ยวกับราคาพืชผล/ประกันพืชผล อาจจะยกร่างจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงพาณิชย์สุดแต่แต่นั้นก็มีเจตนารมณ์แล้วพอมาถึง คณะรัฐมนตรี (ครม.) รับหลักการก็อาจจะมีเจตนารมณ์ในตัวนั้นซ่อนอยู่ ส่งไปกฤษฎีกา

กฤษฎีกาตรวจชำระให้เป็นภาษากฎหมายที่ถูกต้อง เป็นระบบกฎหมายที่ถูกต้อง อาจจะมีเจตนารมณ์แฝงอยู่บ้าง และที่สำคัญที่สุดคือในการพิจารณาของสภาผู้แทนฯ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนฯ ก็ดี การตอบชี้แจงของรัฐมนตรีก็ดี การตอบชี้แจงของคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ก็ดี สิ่ง

เหล่านี้จะมีเจตนารมณ์อยู่ทั้งนั้นเลย แต่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย ผมก็เลยมีแนวความคิดว่าควรจะรวบรวมเจตนารมณ์ของกฎหมายให้ได้มากที่สุดมันไม่มีทางที่จะได้ครบเจตนารมณ์ของกฎหมาย เวลาที่มีข้อพิพาทกันขึ้นสู่ศาล ทั้งฝ่ายจำเลยและฝ่ายโจทก์ก็ต้องไปอ้างอิงเจตนารมณ์ที่ตัวเองได้เปรียบมายืนยันกัน นี่เป็นธรรมชาติของการต่อสู้กันทางเชิงกฎหมาย เพราะฉะนั้นที่ผมบอกที่เจตนารมณ์ไม่มีที่สิ้นสุดก็คือลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน เพราะฉะนั้นจึงต้องมีศาลเป็นผู้ชี้ขาด แต่ในระหว่างก่อนที่เขาจะมีข้อพิพาทอะไร การพิจารณาจะง่ายกว่าถ้ามีเจตนารมณ์มาประกอบการพิจารณาแล้วทุกคนเห็นชอบ เห็นร่วมกันข้อพิพาทก็จะน้อยลง เพราะฉะนั้นผมก็เลยมีแนวความคิดว่าอยากจะรวบรวมเจตนารมณ์ของกฎหมายที่สะท้อนอยู่ในระบบรัฐสภาของเรา ให้ได้

ขณะนี้มโนบายให้สำนักคณะกรรมการว่า เมื่อมีกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนฯ และผ่านสภาแล้ว มีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาจึงมอบให้สำนักใดสำนักหนึ่งที่อยู่ในสายงานร่าง พ.ร.บ. ฉบับนั้น รับผิดชอบการปฏิบัติงานลักษณะนี้ เรียกกันว่าขึ้นร่าง จัดทีมขึ้นร่าง ๕-๖ คน และจะมีคนหนึ่งที่ถูกมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุม นอกจากการทำรายงานกฎหมายจากการประชุมแล้ว คนนี้มีหน้าที่จัดทำเจตนารมณ์

กฎหมายด้วย ต้องให้เวลาในการทำงาน คือในแต่ละวันที่คณะกรรมการพิจารณาจะต้องคอยจดเจตนารมณ์มาตราที่พิจารณากันในที่ประชุม สรุปเจตนารมณ์เป็นอย่างไร มาตรานี้สรุปว่าอย่างไร จะต้องสรุปมาเป็นทีละ มาตรา ดังนั้นคนนี้จะต้องอยู่ในห้องประชุมคณะกรรมการตลอดเวลา เมื่อกฎหมายผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนฯ และถูกส่งไปที่วุฒิสภา ด้านของการพิจารณาของวุฒิสภาไม่เป็นทางการ เราก็ได้คุยกันด้วยความที่รู้จักมักคุ้นกัน โดยขอความร่วมมือให้วุฒิสภาเขาจัดทำเจตนารมณ์แบบเดียวกัน เขาก็รับปากว่าเขาจะทำในรูปแบบเดียวกัน ซึ่งกฎหมายต้องผ่านการพิจารณาทั้ง ๒ สภา เมื่อประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว การจัดทำเจตนารมณ์ของสภาผู้แทนฯ นำไปประกบกับเจตนารมณ์ของวุฒิสภา ทุกฉบับจะเป็นรูปแบบเดียวกัน และมีนโยบายว่า ผู้ที่ทำเจตนารมณ์จะต้องทำให้เสร็จภายใน ๒ หรือ ๓ เดือน หลังจากกฎหมายผ่านการพิจารณาทั้ง ๒ สภาแล้ว จะได้ทำเสร็จพร้อมกับกฎหมายประกาศใช้ วุฒิสภาเป็นส่วนหนึ่ง หมายถึงว่าผ่านวาระ ๓ ของสภาผู้แทนฯ เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบแล้วเสร็จนับต่อไปอีก ๓ เดือนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ หรือถ้าเสร็จพร้อมกันยิ่งดี เพราะหากเวลาเนิ่นนานความทรงจำต่อเหตุการณ์อาจจะหลงลืมไปก็จะทำงานได้ลำบาก นอกจากนั้นการที่เป็นสภาผู้แทนฯ จะมีภารกิจมาก ถ้าวุฒิสภาแก้ไขก็ต้องตั้งกรรมการร่วมกัน

นานาทัศนะนักบริหาร

ผู้บริหารต้องไปเป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการธิการร่วมกัน เพราะต้องไปจดทะเบียนารมณตรงนั้นด้วย

ผู้สัมภาษณ์ : ตอนนั้นนโยบายที่ท่านรองฯ กล่าวถึงเรื่องของการทำเจตนารมณร่วมกัน ทั้ง ๒ สภา ทำได้มากน้อยเพียงใดคะ

รองเลขาธิการฯ : ทำมาประมาณ ๒-๓ ปี เพียงแต่ทำเป็นการภายในแต่ ณ ขณะนี้มีตัวชี้วัดโดยกำหนด milestone คือ จัดทำคู่มือให้แล้วเสร็จแล้ว ต่อไปนี้ ก็เป็นการที่จะต้องทำทุกฉบับในรูปแบบเดียวกันตามคู่มือ ทั้งกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักกรรมการทั้ง ๓ สำนักจัดทำเจตนารมณรูปแบบเดียวกัน

ทัศนะต่อการจัดทำเจตนารมณของกฎหมาย

รองเลขาธิการฯ : คำว่าเจตนารมณ จะมีอยู่ที่กระทรวงบ้าง อยู่ที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) บ้าง สมมุติว่ากฎหมายมี ๑๐๐ มาตรา แต่ละมาตราเจตนารมณจะตรงกันหมด เพียงแต่ว่าเกิดจากหลายที่เกิดจากที่กระทรวงพูดว่าอย่างนี้ กฎฎีกาว่าอย่างนี้ ครม. ว่าอย่างนี้มาถึงสภา ถ้าไม่แก้ไขก็เจตนารมณเดิม แต่ถ้าแก้ไขเจตนารมณก็จะเปลี่ยนไปเจตนารมณที่ผมพูด ผมพูดให้เห็นภาพจริง ๆ แล้วเจตนารมณมันฟุ่มเฟือย เปรียบเสมือนเหมือนเราจะตัดเสื้อตัวหนึ่งแล้วก็คิดว่าเจตนารมณเราจะใส่เพื่อไปชายหาด

เราต้องการได้ลายดอก เราไปที่ร้านไปบอกเจ้าของร้านตัดให้ แต่ระหว่างเดินอาจจะคิดไปอีกอย่างหนึ่งดอกลายสีเขียวกดี สีส้มดีกว่า อันนี้ไม่ใช่สาระสำคัญ แต่พอไปถึงร้านสุดท้าย สั่งตัดก็พอแล้ว นั่นละคือเจตนารมณของกฎหมาย เพราะฉะนั้นถึงมาจับเริ่มต้นที่สภาผู้แทนฯ แต่ที่ผ่านมาไม่เอา

ผู้สัมภาษณ์ : ขั้นตอนการจัดทำเริ่มตั้งแต่การพิจารณาวาระที่ ๑ จนถึงวาระที่ ๓ ใช่หรือไม่

รองเลขาธิการฯ : วาระแรกสภาผู้แทนฯ อภิปรายอย่างไรเจ้าหน้าที่ ผู้ช่วยเลขานุการที่ได้รับมอบภาระร่าง พ.ร.บ. จะนำระเบียบวาระมาดูในแต่ละสัปดาห์ จะมีการมอบหมายร่างในฉบับนั้นให้แต่ละสำนักก่อนล่วงหน้าเร็วที่สุดเท่าที่รู้ว่าสภาจะพิจารณาเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นเขาจะจัดเตรียมทีมและจัดผู้รับมอบหมายงานเอาไว้ล่วงหน้า เมื่อวิปรัฐบาลเห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ. นั้น ๆ เขารู้ล่วงหน้าประมาณสัก ๑ สัปดาห์ เพราะฉะนั้นเขาจะเตรียมคนได้ถูก หมายความว่าระดับล่างจากสูงลงไป อันนี้มอบนโยบายลงไป ผู้อำนวยการสำนักเขาก็จะไปมอบหมายให้กลุ่มงานอีกครั้งหนึ่ง กลุ่มงานจะไปมอบหมายว่าคนไหนจะเป็นผู้ช่วยเลขฯ เพราะฉะนั้นกฎหมายเข้าสภาวาระแรกเขาจะต้องมาจัดประเด็นในการอภิปรายสำหรับการจัดประเด็นการอภิปรายได้ประโยชน์ ๒ ต่อ คือ ๑) นอกจากจะเก็บไว้เป็นข้อมูล เป็นคลังวัสดุ วัตถุประสงค์ในการ

จัดทำเจตนาารมณ์ของตัวเอง ยังสามารถนำไปประมวลแล้วนำไปจัดทำเป็นข้อมูลให้กับคณะกรรมการ ตอนนี้ได้รับคำชมจากคณะกรรมการเหมือนกันว่าสำนักงานได้ช่วยเขามาก เวลาจะประชุมวันแรกของกรรมการเรื่องนี้ เราจะมีแฟ้มว่าสภาได้อภิปรายกฎหมายฉบับนี้ว่าอย่างไร จะเป็นความเข้มข้นในการพิจารณาในรายละเอียด พิจารณาอภิปราย ๔๐-๕๐ คน กับอภิปรายกัน ๒ คน ความเข้มข้นต่างกัน มติสภาผู้แทนฯ ระบุไปพร้อมเลย มติสภาผู้แทนฯ วาระแรกเห็นด้วยจำนวนเท่าไร ไม่เห็นด้วยจำนวนเท่าไร เห็นด้วยด้วยคะแนน ๒๕๐ ต่อ ๒๐ กับเห็นด้วยคะแนน ๑๔๐ ต่อ ๑๒๐ ความเข้มข้นหรือคุณภาพจะต่างกัน

ความเป็นมาของการจัดทำเจตนาารมณ์

รองเลขาธิการ ฯ : คือเป็นความวิตก ความรอบคอบของผมมากกว่า คือว่ากฎหมายทุกฉบับ เมื่อนำมาประกาศใช้แล้วถ้าเกิดมีข้อพิพาทเข้าสู่การพิจารณาของศาลจะต้องมีข้อพิพาทระหว่างจำเลยกับโจทก์ แต่ละฝ่ายก็จะต้องไปเอาประเด็นอะไรที่คิดว่าตัวเองได้เปรียบมาแสดงต่อศาล เพราะฉะนั้นถ้าเราเขียนเรื่องว่าเจตนาารมณ์พระราชบัญญัติปกครองท้องที่ กฎหมายปกครองท้องที่ไปมีข้อพิพาทในศาล คู่ความเขาก็จะเอาตรงนี้ไปพิสูจน์ ไปสู่ศาลเจตนาารมณ์นั้นมีอยู่หลายที่และหลายความคิดแต่ถ้าเราใช้คำตรง ๆ ว่าเจตนาารมณ์กฎหมาย แล้วมีตราของรัฐสภา หรือออก

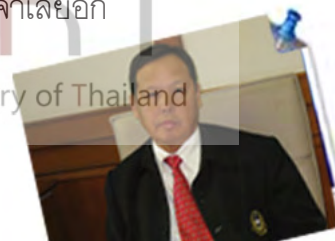
จากรัฐสภาไป เบื้องต้นทุกคนต้องเข้าใจว่าเป็นเจตนาารมณ์ของกฎหมายจริง ๆ เพราะเจตนาารมณ์ของกฎหมายถ้าจะให้ถูกต้องตามกฎหมายจะต้องให้สภาผู้แทนฯ เป็นผู้ออกเจตนาารมณ์ สมมุติว่าสภาพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้ พอถึงมาตรา ๑ เขียนว่าอย่างนี้มีเจตนาารมณ์อย่างไร สภาผู้แทนฯ จะต้องตั้งคณะใดออกมาคณะหนึ่งมาขยายความอีกถึงจะถูกต้องตามหลักกฎหมาย

ผู้สัมภาษณ์ : ปัจจุบันนี้การจัดทำมีลักษณะที่กล่าวมาหรือไม่คะ

รองเลขาธิการ ฯ : ปัจจุบันสภาผู้แทนฯ ยังทำไม่ได้ ในรัฐสภาต่าง ๆ ในโลกนี้ ก็ยังทำไม่ได้ เพียงแต่ผมเกรงว่าเมื่อมีตรารัฐสภาเขาจะไปอ้างว่าเป็นเจตนาารมณ์กฎหมาย

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วการดำเนินการควรจะเป็นอย่างไรคะ

รองเลขาธิการ ฯ : การจัดทำคำนำหรือว่าบทเกริ่นนำของแต่ละเรื่องว่าจัดทำโดยเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อการค้นคว้าทางวิชาการ ผมทำไว้อย่างนั้น เกรงจะเกิดปัญหาในภายภาคหน้าถ้าเกิดเถียงกัน สมมุติมีการตีความรัฐธรรมนูญ ทุกคนก็มีความเห็นอย่างนั้นอย่างนี้ แต่สุดท้ายต้องส่งไปศาลรัฐธรรมนูญ ไม่มีใครมาชี้ขาด เพราะฉะนั้นคู่ความที่ได้เปรียบก็อาจจะนำเจตนาารมณ์ที่จัดทำขึ้นไปอ้างอิง แต่คู่ความอีกคนหนึ่งจะแย้งว่าไม่ใช่ เพราะเจ้าหน้าที่เป็นคนเขียน จะนำมาอ้างได้อย่างไร อาจเกิดการเถียงกัน เจ้าหน้าที่กลายเป็นจำเลยอีก

หาว่าเราออกเจตนารมณ์ ต้องเข้าใจอย่างหนึ่งว่าการรวบรวมแล้วแต่มุมมอง ไม่มีถูกร้อยเปอร์เซ็นต์ เพียงแต่ว่าคนทำคิดว่ามันถูกที่สุดแล้ว แต่ใครบางคนอาจจะไปจับประเด็น ไปค้นมาบอกว่าที่ถูกเป็นอย่างนี้จริง คนเขียนกลายเป็นต้องเป็นคนผิด เริ่มต้นก่อนหน้านั้นถึงใช้คำว่าเป็นการบันทึกเจตนารมณ์

ผู้สัมภาษณ์ : แท้ที่จริงแล้วต้องเป็นสภาผู้แทนฯ เท่านั้นถึงจะดำเนินการได้ตามกฎหมาย

รองเลขาธิการ ฯ : ใช่ เหมือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สสร.) ที่ร่างรัฐธรรมนูญ เขายังมีคณะกรรมการเจตนารมณ์กฎหมาย นั่นคือต้องตั้งจากองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่ถูกรับรอง อันนั้นถึงจะเรียกว่าเจตนารมณ์ แต่ถ้าคน ๆ เดียวมานั่งทำและเป็นเจ้าหน้าที่ด้วยและบอกว่านี่คือเจตนารมณ์ จึงยังไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ผมไม่กล้าใช้คำนี้แต่พอมาถึงวันนี้ทุกคนต่างมีความเห็นมาให้ใช้คำนี้ ตอนนั้นผมเลยให้ใช้คำว่าเจตนารมณ์ โดยมีการเขียนเตือนการใช้ในคำนำว่าเจตนารมณ์นี้ได้บันทึกขึ้นมาด้วยหลักวิชาการทางด้านต่าง ๆ ถ้าท่านจะค้นคว้าเจตนารมณ์เพิ่มเติมเราจะบอกว่าการประชุมแต่ละครั้งมีรายงานการประชุมครั้งที่ เพื่อที่บางคนเขาต้องไปค้นรายงานต่ออีก

ผู้สัมภาษณ์ : ปัจจุบันท่านรองฯ วัชรินทร์ กำกับสายงานของกรมการเจ้าหน้าที่ควรมีเทคนิคการทำงานอย่างไร

กับงานของกรมการ

รองเลขาธิการ ฯ : ตรงนี้เป็นนโยบาย ผมตระหนักว่าสำนักงานเราหรือสำนักกรมการ เวลาจัดประชุม คณะกรรมการ หน้าหลักคือเราทำหน้าที่เป็นเลขานุการของที่ประชุม ที่นี้

“การเป็นเลขานุการที่ประชุมจะต้องมีงานวิชาการด้วย เพราะฉะนั้น ณ ปัจจุบันนี้ผมเน้นไปทางด้านทำงานด้านวิชาการ คือ ติดตามดูทางด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่อง ที่ประชุม”

เลขาฯ กลับไปทำด้านธุรการเสียมากกว่า จัดห้องประชุม บริการน้ำชา กาแฟ เดินแป้มเบิกเบี้ยประชุม ออกหนังสือนัดประชุม อันนี้เราชอบผ่านสบาย และได้รับคำชมจากท่านกรมการด้วยว่าเจ้าหน้าที่เราบริการอย่างขยันขันแข็งมาก ท่านจะเอาอะไรคะ/ครับ แม้แต่ท่านจะไปเบิกเงิน จะโทรศัพท์อะไรเจ้าหน้าที่ทำให้ได้หมดนี้ได้รับคำชม ส่วนตรงที่ได้รับคำชมควรรักษาเอาไว้ แต่การเป็นเลขานุการที่ประชุมจะต้องมีงานวิชาการด้วย

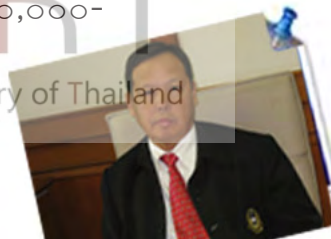
“ต้องให้ติดตามดูทางด้านวิชาการเอาไว้ และสร้างองค์ความรู้ในตัวเองที่ควรมี”

เพราะฉะนั้น ณ ปัจจุบันนี้ผมเน้นไปทางด้านทำงานด้านวิชาการ คือติดอาวุธทางด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องที่ประชุม ยังไม่ได้รับรวมถึงร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) การประชุมของกรรมการพิจารณาอยู่ ๒ เรื่อง คือพิจารณาเรื่องญาติทั่วไปกับเรื่องที่เป็นร่าง พ.ร.บ. แต่ลักษณะงานก็คือเป็นเลขานุการเหมือนกัน ร่าง พ.ร.บ. คนที่จะเป็นผู้ช่วยเลขานุการจะต้องไปรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไม่ใช่รับฟังการพิจารณาจากวาระ ๑ อย่างเดียว ควรรวบรวมข้อมูลจากกฤษฎีกา และจากกระทรวงต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเมื่อกรรมการร้องขอข้อมูลจะได้มีให้ทั้งหมด แม้กระทั่งสามารถเปิด website ค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ในขณะที่อยู่ในห้องประชุมแล้วจัดพิมพ์มาแจกได้สำหรับการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ส่วนญาติซึ่งกรรมการสามัญพิจารณาเรื่องนั้น ๆ ได้ให้นโยบายไว้ก่อนที่จะมีการประชุมในแต่ละเรื่องจะต้องสร้างองค์ความรู้ให้เข้าใจถ่องแท้ ยกตัวอย่างให้เห็นภาพด้านวิชาการ สมมุติว่าถ้าเป็นกรรมการการคมนาคม จะต้อง มีข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับด้านการคมนาคม รถไฟ รถไฟฟ้าสีม่วง สิ้นน้ำเงินต้องรู้ทั้งหมด และต้องตอบได้ฉับพลันเมื่อถูกถาม นั่นคือการเตรียมข้อมูล ทุกคนจะต้องมีลักษณะอย่างนี้หมด ก็เลยสนับสนุนให้ ๑) มี web page ของแต่ละคณะ และใน web page ให้มีกิจกรรมอย่างน้อยที่สุด จะต้องมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับคณะที่ตนเองรับผิดชอบ คณะ

กรรมการการคมนาคมต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับด้านคมนาคม การขนส่ง (logistics) กฎหมาย กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ทั้งหมด และในโลกนี้ประเทศอื่นเขามีอย่างไรเราควรมีด้วย และ ๒) เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประเด็นทางสังคม ที่เป็นข่าวที่คิดว่าเกี่ยวข้องกับคณะที่ตนเองรับผิดชอบรวบรวมไว้ เวลาเข้าประชุมในเรื่องใดเมื่อมีการเรียกหาข้อมูลอะไรต้องให้ข้อมูลพื้นฐาน ไม่ควรไปพึ่งกระทรวงหรือพึ่งผู้ที่จะเข้ามาชี้แจง แล้วตัวเองทำหน้าที่ธุรการทำหนังสือเชิญเขาอย่างเดียว อันนี้ต้องให้ติดอาวุธทางด้านวิชาการเอาไว้ และสร้างองค์ความรู้ในตัวเองที่ควรมียกตัวอย่างเช่น ปัจจุบันนี้เขามีการจัดสัมมนาจัดอบรม มีหนังสือเชิญมาจากหน่วยงานต่าง ๆ หรือจาก สำนักพัฒนาบุคลากร ผม

“ถ้าทำด้วยมือจะมีความทรงจำอยู่ตลอด และจะเข้าใจ แต่ถ้าไปนำข้อมูลมาจากที่ต่าง ๆ มาใช้มักจะจำไม่ค่อยได้ เพราะฉะนั้นกำลังสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่เวลามีข่าวใหม่หรือมีที่เกี่ยวข้องกับงานให้ลองเขียนแสดงความรู้ของตนเองประมวลด้วยตนเอง

ถือหลักประหยัด ถ้ามีค่าใช้จ่ายไม่ต้องส่งไปเรียนเพราะมีประเภทย่อยโอกาสไปเพื่อที่จะไม่ทำงาน ต้องเสียค่าเทอม ๒๐,๐๐๐-

๓๐,๐๐๐ บาท ผมไม่ค่อยส่งเสริม แต่ ถ้าเขาเชิญบอกว่าวันนี้เขาจะมีบรรยายวิชาการเรื่องนั้น เรื่องนี้ผมจะรับทันที แล้วถ้าตรงกับงาน ของกลุ่มไหนก็ให้กลุ่มนั้นไป ส่งตัวแทนไปนั่งฟังแล้วกลับมาให้จัดทำเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของตัวเองลงไป ใน web page คือผมคิดว่า คนเราโดยเฉพาะนักวิชาการได้ขีด ได้เขียน ได้ค้นคว้าด้วยตัวเอง แล้วจัดทำเป็นบทความใน web page ถ้าทำด้วยมือจะมีความทรงจำอยู่ตลอด และจะเข้าใจ แต่ถ้าไปนำข้อมูลมาจากที่ต่าง ๆ มาใช้มักจะ

จำไม่ค่อยได้ เพราะฉะนั้นกำลังสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่ เวลา มีข่าวใหม่หรือมีที่ เกี่ยวข้องกับงานให้ลองเขียนแสดงความรู้ ของตนเอง ประมวลด้วยตนเองโดยการ รวบรวมลงใน web site และถ้าเขียนได้ดี จะสนับสนุนให้ลงเผยแพร่ในรัฐสภาสารด้วย เพราะผมเชื่อมั่นว่าคนที่ค้นคว้าเรื่องอะไรแล้ว ได้ข้อมูลมาเขียนได้จำนวน ๑๐ หน้า แต่นั้นหมายถึงสิ่งที่เขาไปค้นคว้ามาต้องมาจากเอกสารนับร้อยแผ่น ทำให้เขารู้มากขึ้น มีนโยบายสนับสนุนเรื่องนี้อยู่

เปิดวิสัยทัศน์

โดยนายสามารถ คัมภีรานนท์ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒
เรื่อง การจัดการองค์ความรู้การจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เรียบเรียงโดย สุภาวดี ชิดชิน*
อรวลี จันทรบุญแก้ว**

ในการนำเสนอเนื้อหาสาระของวารสารฉบับนี้ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งจากการสัมภาษณ์นายวิชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) ในคอลัมน์น่านาทัศนะนักบริหาร ได้กล่าวถึงเรื่องเจตนารมณ์ของกฎหมายโดยมีสำนักที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้หลายสำนักด้วยกัน เช่น สำนักกรรมการ ๑ สำนักกรรมการ ๒ สำนักกรรมการ ๓ สำนักกฎหมาย สำนักวิชาการ เป็นต้น กองบรรณาธิการจึงไปสัมภาษณ์ นายสามารถ คัมภีรานนท์ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ ถึงเรื่องการจัดการองค์ความรู้การจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบส่วนหนึ่งของเรื่องการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนี้

แนวทางการบริหารจัดการ KM

เกี่ยวกับการบริหารองค์ความรู้ของสำนักกรรมการ ๒ แนวทาง ก็คือ การที่จะรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานของสำนักกรรมการ เพื่อที่จะถ่ายทอดให้กับข้าราชการใหม่หรือว่าคนเก่าก็ตามที่ยังไม่รู้หลาย ๆ เรื่อง องค์ความรู้ในที่นี่ก็จะหมายถึงเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ด้านเลขานุการให้กับคณะกรรมการสามัญ

*ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและประสานการพัฒนา สำนักพัฒนาบุคลากร

**นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๕ สำนักพัฒนาบุคลากร

เปิดวิสัยทัศน์ KM:

และวิสามัญ องค์ความรู้เป็นเรื่องราว ด้านธุรการที่เป็นงานประจำ ในขณะที่เดียวกันสำนักกรรมการจะทำงานด้านวิชาการไปด้วย คือการศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ สรุปประเด็น ถ้าเป็นการ

กรรมการไม่มีการถ่ายทอด สมัยก่อนเมื่อ ๑๓-๑๔ ปีที่แล้วค่อนข้างหวงวิชากัน ต้องมานั่งค้นคว้าหาความรู้เองมันไม่ถูก ซึ่งน่าจะทำแนวทางปฏิบัติไว้ จึงได้พยายามสร้างขึ้นมา ที่ทำครั้งแรกขณะนั้นเป็นหัวหน้าฝ่าย ๑

ประชุมของคณะกรรมการวิสามัญจะเป็นเรื่องของการจัดทำบันทึกเจตนากรณีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการวิสามัญหรือกรรมการร่วมกัน สิ่งเหล่านี้ได้พยายามรวบรวมมาว่าการปฏิบัติเกี่ยวข้องกับระเบียบ ข้อบังคับอะไรบ้าง เช่น กรณีของคณะกรรมการร่วมกัน ถ้าเป็นวิสามัญทั่วไปอาจจะมีเรื่องของ ข้อบังคับการประชุม การแปรญัตติ การจัดทำรายงาน เป็นต้น เราพยายามที่จะสร้างองค์ความรู้เหล่านี้ โดยเฉพาะข้าราชการบรรจุใหม่เพื่อให้รู้ว่าสิ่งที่เขาทำตรงนี้คืออะไรบ้าง ทำเป็นคู่มือ เหตุผลก็คือว่าที่ผ่านมามีก่อนองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง

มีการเชิญหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ มานั่งคุยกัน กำหนดรูปแบบ ซึ่งสมัยนั้นการพิมพ์ยังเป็นแบบพิมพ์ดีดไฟฟ้าสำเนาใช้กระดาษก๊อปปี้เจ้าหน้าที่แต่ละคนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการร่างหนังสือที่มีถ้อยคำสำนวน หรือรูปแบบที่ต่างกัน จึงเห็นว่าน่าจะมีรูปแบบเหมือนกัน เพราะจะได้สะดวกสำหรับผู้พิมพ์ ผู้ร่าง และผู้ตรวจทานจะได้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น เดิมมีสำนักกรรมการสำนักเดียว ต่อมา มีการขยายโครงสร้างสำนักขึ้นมาอีก ๒ สำนักทำหน้าที่เหมือนกัน สุดท้ายจึงกำหนดรูปแบบเดียวกันเพื่อใช้ร่วมกัน และเริ่มก่อตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานร่วมกัน

LIRT

เทคนิค วิธีการของ KM ที่สอดแทรกเข้าไปในกระบวนการปฏิบัติงาน

โดยปกติเป็นเรื่องงานประจำส่วนใหญ่เป็นแบบฟอร์มการร่างหนังสือ และมีหลักการว่ารัฐสภาซึ่งเป็นองค์กรฝ่ายตรวจสอบฝ่ายบริหาร ต้องมีหลักในการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง เมื่อก่อนการเชิญบุคคลภายนอกมาชี้แจงให้ข้อมูลกับคณะกรรมการ ในจดหมายเชิญประชุม ต้องใช้คำว่า จึงขอเรียนเชิญท่านไปประชุม เพราะเราเป็นฝ่ายตรวจสอบเราจะไปอ่อนให้เขาไม่ได้ ต่อมาหลักการเปลี่ยนไปมีกรรมการบางท่านอาจจะปรับเปลี่ยนตรงนี้บ้าง ลักษณะนี้เป็นการปฏิบัติงานโดยทั่วไป กรณีที่ถือเป็นกลวิธีในการปฏิบัติงาน (tactic Knowledge) อาจจะเป็นเรื่องเชิญบุคคลภายนอกมาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงให้ข้อมูล บางครั้งบุคคลที่ถูกเชิญอาจจะไม่มาร่วมประชุม จะมีวิธีอย่างไร เช่น การทำหนังสืออาจจะใช้ถ้อยคำอ่อนลงให้เกียรติเขามากขึ้น ต้องมีการประสานงาน การระบุและวิเคราะห์ประเด็นการชี้แจง ซึ่งบางครั้งอาจจะต้องใช้การโน้มน้าวและจิตวิทยา หรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้เขามาชี้แจงหรืออย่างน้อยก็ต้องส่งตัวแทนมา นี่คือ tactic Knowledge ของการที่จะให้บุคคลภายนอกที่ถูกเชิญมาประชุม อันนี้เป็นเรื่องการถ่ายทอดเราจะไม่เขียนลงในคู่มือ เพราะว่าเวลาประชุมบางครั้งประธานก็ถามว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องที่เชิญมาประชุมมา

ประชุมหรือไม่ ถ้าไม่มาบางครั้งเจ้าหน้าที่อาจถูกตำหนิ เพราะจะประสานงานให้ดีแค่ไหนก็ตามหากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มา เพราะเขารู้ว่าถ้ามาเขาอาจถูกตำหนิหรือไม่สามารถชี้แจงรายละเอียดข้อมูลได้ ดังนั้นจึงต้องมีวิธีว่าทำอะไรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมให้ได้ซึ่งนับว่าเป็นความสามารถส่วนบุคคล

การทำบันทึกเจตนารมณ์ของกฎหมาย

สมัยก่อนมีการพูดค่อนข้างมากกว่าอยากจะได้เจตนารมณ์ของกฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ และกฎหมายสำคัญ ๆ หลายฉบับ ซึ่งเดิมอาจจะมีผู้ใดทำไว้บ้างแต่ยังไม่เป็นระบบ ต่อมา มีระบบการทำผลงานทางวิชาการเพื่อใช้ในการประเมินเลื่อนระดับของข้าราชการ จึงได้จัดทำเรื่องเจตนารมณ์การพิจารณาพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น การทำเจตนารมณ์ในขณะนั้นก็คือเจตนารมณ์ที่ได้ทำขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่คนที่ร่างกฎหมายและนำกฎหมายนั้นมาเสนอต่อสภา จนถึงการศึกษาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ ต่อจากนั้นเป็นเจตนารมณ์ของการพิจารณาของคณะกรรมการ สดท้ายจึงเป็นเจตนารมณ์ของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ และ ๓ พอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จเจตนารมณ์ ในขั้นของคณะกรรมการ อาจมีการพิจารณาแล้วก็มีเปลี่ยนไปจากเดิม จากสภาผู้แทนฯ ไปสู่การศึกษาของวุฒิสภา วุฒิสภามีการศึกษาและ

เปิดวิสัยทัศน์ KM:

มีมติรับร่างไปพิจารณาโดยตั้งกรรมาธิการ การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาของ วุฒิสภายังมีเปลี่ยนไปอีก จนกระทั่งพิจารณา ในวาระที่ ๒ และ ๓ ของวุฒิสภายังอาจ มีการเปลี่ยนแปลงได้มีอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นการทำบันทึกเจตนาของ กฎหมายจึงควรต้องทำทุกขั้นตอนเพื่อที่จะ ให้เป็นประโยชน์ในการพิจารณาสืบค้นว่า เจตนาของแต่ละขั้นตอนเป็นอย่างไรรจน กระทั่งถึงสุดท้ายคือประกาศ

เป็นกฎหมาย หลังจาก ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้วยังตามไปสัมภาษณ์ คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นหน่วยงานที่นำกฎหมาย ไปบังคับใช้ ว่ามีความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการ เลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือไม่อย่างไรซึ่งท่านมีความ เห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมพระราช บัญญัติฉบับนี้ ทำให้

เกิดปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง งบประมาณและการดำเนินการมาก ประเด็น ในเรื่องนั้นก็เป็นเรื่องของการนับคะแนนรวม ณ ที่ใดที่หนึ่งที่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) กำหนด เติมนับที่หน่วยซึ่งสามารถ ตรวจสอบได้ว่าใครบ้าง แต่ถ้าเอาไปรวม กัน ณ ที่หนึ่งใด ตามกฎหมายทำให้ เขาต้องเสียงบประมาณเยอะ นอกจากนี้ ยังได้ไปสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วน จังหวัด (อบจ.) จังหวัดตราด เกี่ยวกับผล

ของการใช้กฎหมายใหม่ เขามีความคิดเห็น เกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ว่าเป็นกฎหมายที่ ดีมาก ทำให้มีการซื้อเสียงน้อยลง นั่นคือ ผลสะท้อนจากคนที่เขาปฏิบัติตามกฎหมาย อันนี้เองเป็นสิ่งที่ตามไปดูเจตนาของ ตามไปดูว่ากฎหมายมีปัญหาอะไรหรือเปล่า มี ผลดี ผลเสียอย่างไร แน่แน่นอนว่าอาจจะมี การปรับปรุง แก้ไขกฎหมายให้สอดคล้อง นี่คือนี่สิ่งที่ทำเป็นเอกสารทางวิชาการและได้

ส่งเอกสารฉบับนี้ให้กับห้องสมุดของรัฐสภา ตอนแรกที่ทำเจตนาของกฎหมายทำ ขึ้นก่อนที่จะทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อน ระดับ เมื่อมีการทำผลงานทางวิชาการ จึงนำเรื่องนี้มาปรับปรุง นั่นคือจุดเริ่มต้น ประกอบกับได้เป็นประธานคณะทำงาน ในการออกแบบเจตนาของยุคแรก ๆ ยังมีความละเอียดไม่มากนัก แต่มีสาระสำคัญ ครบ

LIART

ต่อมา นายวัชรินทร์ จอมพลาพล รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แนะนำว่าการใช้คำว่าเจตนาธรรมณ์ยังไม่เหมาะสม ควรใช้คำว่าบันทึกเจตนาธรรมณ์ เพราะ ว่าข้อมูลที่นำมาทำเจตนาธรรมณ์คือ ๑) รายงานชวเลข ๒) บันทึกการประชุม ๓) และส่งให้ประธานตรวจสอบและเห็นชอบ แต่เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งอาจทำเจตนาธรรมณ์ ไม่ตรงมติที่ประชุม ก็เลย ไม่อยากใช้คำว่า เจตนาธรรมณ์ ควรใช้คำว่า บันทึกเจตนาธรรมณ์แทน นี่คือการกำหนดรูปแบบ เจตนาธรรมณ์ระยะที่ ๒ ซึ่งต่อมา คณะทำงานเขาทำกันละเอียดมาก ละเอียด จนคิดว่าอาจจะทำไม่ได้ดี ถ้าร่างนั้นไปลง คณะกรรมาธิการสามัญอาจทำไม่ได้เพราะ งานมีปริมาณมากหรือถ้าทำได้อาจไม่มีคุณภาพนี่คืออุปสรรค ถ้าเราคิดทำอะไรขึ้นมาอย่างหนึ่งแล้วทำไม่ได้ เวลาทำไม่ได้ก็จะไม่ทำกัน จำนวนปริมาณที่ทำออกมาเป็น บันทึกเจตนาธรรมณ์ในระยะแรกมีจำนวนน้อยมาก ไม่ค่อยทำกัน ถ้าต้องมีรายละเอียดมากเหมือนกับวิทยานิพนธ์จึงไม่ค่อยมี

คนทำ แต่ถามว่าเขาทำแล้วดีหรือไม่ คำตอบคือดีมากเลย บางทีกฎหมายออกไปใช้แล้ว คนใช้กฎหมายอย่างศาลรัฐธรรมนูญยังโทรมาถามว่า มาตรานี้มีเจตนาธรรมณ์อย่างไร การทำเจตนาธรรมณ์จึงเป็นประโยชน์มาก อย่างนี้เป็นต้น และปัจจุบันแต่ละสำนักที่ได้จัดทำบันทึกเจตนาธรรมณ์จะเก็บรวบรวมไว้ที่สำนัก รวมทั้งการเผยแพร่ก็ยิ่งให้แต่ละสำนักดำเนินการเอง

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการจัดการความรู้ด้านเรื่อง การจัดทำเจตนาธรรมณ์ของกฎหมาย คือ การจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการทำเจตนาธรรมณ์ของกฎหมายสำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักกรรมาธิการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันยังไม่ชัดเจนต้องสร้างความเข้าใจตรงกันอนาคตน่าจะร่วมกันระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ต้องมีการพูดคุยกันร่วมกันทั้งหมดว่าจะใช้รูปแบบใดเมื่อเห็นชอบมาแล้ว หวังว่าจะได้เห็นเจตนาธรรมณ์ของกฎหมายทุกฉบับ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านกฎหมาย

เรียบเรียงโดย รัศมีธศิลปี ปราสาทศรี

ทหากจะกล่าวถึงองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะผลักดันให้องค์กรประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่แล้ว เชื่อได้ว่าองค์กรทุกองค์กรจะต้องนึกถึงทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งแรก เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์ที่องค์กรมีอยู่นั้น จะเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่องค์กรปรารถนาก่อให้เกิดความเป็นรูปธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก็เหมือนองค์กรทุกองค์กรที่เล็งเห็นถึงคุณค่าของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรเป็นอย่างดี จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มุ่งเน้น “การพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลและสมรรถนะบุคลากร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานควบคู่กับหลัก

* นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๖ สำนักพัฒนาบุคลากร

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

คุณธรรม” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยให้มุ่งเน้น “การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ

กฎหมายนั้น ควรเป็นผู้มีความรอบรู้ แดกฉานในหลักกฎหมายเป็นอย่างดี ยึดมั่นในความถูกต้องของหลักการ และที่สำคัญจะต้องมีความรับผิดชอบที่สูง สำหรับแนวทางที่จะสรรสร้าง

ของบุคลากรให้เป็นมืออาชีพควบคู่กับหลักคุณธรรม” ซึ่งได้กำหนดทิศทางการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายงานหลักซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือดดำในร่างกายแล้วนั้น บุคลากรผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งนิติกรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือไว้วางใจได้ โดยมีสายงานรองในการสนับสนุนการทำงานให้สอดคล้องประสานควบคู่ไปกับสายงานหลัก ทั้งนี้ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้าน

ให้นักกฎหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นนักกฎหมายที่มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการขององค์กรได้ แล้วนั้น สำนักพัฒนาบุคลากรถือเป็นฟันเฟืองในการผลักดันให้เกิดการพัฒนา เนื่องจากมีภารกิจสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรให้มีขีดความสามารถ ศักยภาพความเป็นมืออาชีพ มีส่วนในการออกแบบสร้างนักกฎหมายให้เป็นมืออาชีพ ในการปฏิบัติงาน (Career Path) นั้น หมายถึง การพัฒนาบุคลากรโดยการให้การศึกษาวิเคราะห์ ไม่เฉพาะศาสตร์ด้านกฎหมาย หากจะต้อง

ความรู้สู่ภูมิปัญญา

อาศัยศาสตร์จากสหวิทยาการศึกษ (Interdisciplinary Studies) ต่าง ๆ นำมาพัฒนา (Development) อย่างองค์รวม (Holistic) พัฒนาหลักสูตรที่มีเนื้อหาในการส่งเสริมความรู้ ทักษะ คุณลักษณะภายในภายนอกที่จำเป็นในการปฏิบัติงานด้านกฎหมายเพื่อสนับสนุนภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นงานด้านกฎหมายให้เกิดความสมบูรณ์

สำนักพัฒนาบุคลากรได้ศึกษาวิเคราะห์โดยอาศัยหลักสมรรถนะ (Competency) ของสายงานนิติการ เพื่อให้การส่งเสริมศักยภาพของผู้ดำรงตำแหน่งนิติการ ซึ่งเป็นสายงานหลักในการสนับสนุนงานด้านกฎหมายให้กับฝ่ายนิติบัญญัติสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสายงานนิติการประกอบด้วยหลักสมรรถนะที่สำคัญ คือ

สมรรถนะองค์กร (Core Competency)

๑. มุ่งผลสัมฤทธิ์
๒. คุณธรรมจริยธรรม
๓. ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ
๔. จิตมุ่งบริการ
๕. ความร่วมแรงร่วมใจ

สมรรถนะการบริหารจัดการ (Managerial Competency)

๑. การพัฒนาศักยภาพบุคคล
๒. ภาวะทางอารมณ์
๓. ภาวะผู้นำ

สมรรถนะประจำตำแหน่งงานสายงานนิติการ (Function Competency)

๑. การคิดเชิงวิเคราะห์
๒. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงาน
๓. ความถูกต้องและคุณภาพของงาน

ความรู้ (Knowledge)

๑. ความรู้ที่จำเป็นในงาน
๒. ความรู้เรื่องกฎหมายและกฎระเบียบราชการ
๓. ความรู้ทั่วไป

ทักษะ (Skill)

๑. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์
 ๒. ทักษะการใช้ภาษาไทย
 ๓. ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ
 ๔. ทักษะการใช้การคำนวณ
 ๕. ทักษะการใช้การบริหารจัดการ
- ข้อมูล
๖. ทักษะการเขียนเอกสารวิชาการ
 ๗. ทักษะการบริหารโครงการ
 ๘. ทักษะงานธุรการและเลขานุการ

LIRT

สำนักพัฒนาบุคลากรได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาองค์กรและพัฒนาบุคลากรควบคู่กันไป ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้ทางวิชาการ การฝึกทักษะในการปฏิบัติงานโดยการฝึกอบรม / สัมมนา สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนิติกรทุกระดับชั้น ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานหลักในการหาข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลวินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ดำเนินการร่างกฎหมาย ร่างบัญญัติ กระทู้ถาม คำอภิปราย เกี่ยวกับด้านกฎหมายให้กับฝ่ายนิติบัญญัติ และเพื่อให้การเสริมสร้างศักยภาพผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร ให้เกิดความรู้ ความชำนาญ เฉพาะด้านกฎหมายตามสายงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสายงานนิติกร

ทั้งนี้ สำนักพัฒนาบุคลากรดำเนินการพัฒนาบุคลากรตำแหน่งนิติกร ระดับ ๓ - ๘ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยการจัดโครงการฝึกอบรมภายในหน่วยงาน และมีการส่งไปฝึกอบรมภายนอกหน่วยงานเกี่ยวกับการร่างกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย

การจัดฝึกอบรมภายในหน่วยงาน

๑. หลักสูตร “หลักกฎหมายมหาชน” จัดฝึกอบรมวันที่ ๘ จัดฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๓, ๖ - ๑๐, ๑๔ - ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมมิได้ ถนนประดิพัทธ์ กรุงเทพฯ กลุ่มเป้าหมาย

ตำแหน่งนิติกรระดับ ๓ - ๕ จำนวน ๑๑๗ คน มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๙๘ คน

๒. หลักสูตร “หลักกฎหมายปกครองสำหรับการบริหาร” จัดฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔, ๒๑ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมมิได้ ถนนประดิพัทธ์ กรุงเทพฯ กลุ่มเป้าหมายตำแหน่งนิติกรระดับ ๖ - ๘ จำนวน ๘๑ คน มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๓๒ คน

๓. หลักสูตร “หลักการร่างกฎหมาย” จัดฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๘

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

KM

- ๙, ๑๒, ๑๕ - ๑๖, ๑๙, ๒๒ - ๒๓ กันยายน ๒๕๕๑ ณ โรงแรมกานต์มณี กรุงเทพฯ กลุ่มเป้าหมายตำแหน่งนิติกร และตำแหน่งวิทยากร ระดับ ๓ - ๕ จากทุกสำนัก จำนวน ๑๘๒ คน มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๑๓๘ คน

๔. หลักสูตร “เทคนิคการยก ร่างกฎหมายและการเสนอความเห็นทางกฎหมาย” จัดฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๘, ๑๕, ๑๘ - ๑๙, ๒๒, ๒๕ สิงหาคม, ๑ - ๒ กันยายน ๒๕๕๑ ณ โรงแรมกานต์มณี กรุงเทพฯ กลุ่มเป้าหมายตำแหน่งนิติกร และตำแหน่งวิทยากร ระดับ ๖ - ๘ จากทุกสำนักงาน จำนวน ๑๒๙ คน ผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๘๑ คน

การส่งบุคลากรไปฝึกอบรม ภายนอกหน่วยงาน

๑. หลักสูตร “การพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับต้น” รุ่นที่ ๑ - ๕ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร ระดับ ๕ -

๖ มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๒๐ คน

๒. หลักสูตร “การพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับกลาง” รุ่นที่ ๓ - ๘ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร ระดับ ๓ - ๘ มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๕๒ คน

๓. หลักสูตร “การร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมาย และการดำเนินคดีปกครอง” รุ่นที่ ๑ - ๒ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร ระดับ ๓ - ๘ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตร “การพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับกลาง” มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๔ คน

สำนักพัฒนาบุคลากร สำนักกิติ ว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่สำคัญและมีคุณค่ายิ่งขององค์กร จึงมุ่งมั่นทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ ความคิด สติ ปัญญา และแสวงหาสิ่งที่มีคุณค่านำมา พัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่เสมอเพื่อองค์กรของเราทุก

มุนินติบัญญัติ

เทคนิคการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย

กระบวนการตรากฎหมายเป็นภาระหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐสภา ในฐานะองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกฎหมายแต่ละฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาต้องผ่านกระบวนการตรากฎหมายในแต่ละขั้นตอน ทำให้อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติม ตัดทอน หรือเพิ่มเติมเนื้อความของร่างพระราชบัญญัติในแต่ละมาตรา ด้วยเหตุนี้การบันทึกเจตนารมณ์ของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงมีความสำคัญเพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายในแต่ละมาตรา เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่ละฉบับ ดังนั้น การจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายจึงมีความสำคัญต่อการบังคับใช้กฎหมายแต่ละฉบับควบคู่กันไป กระบวนการตรากฎหมายแต่ละขั้นตอน

ในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย ต้องอาศัยเทคนิคบางประการในการจัดทำ คือ เทคนิคการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย ของคณะกรรมการธิการและเทคนิคการ สรุปรุประเด็นในการจัดทำเจตนารมณ์ของ กฎหมาย เพื่อให้บรรลุผลในการจัดทำ เจตนารมณ์ของกฎหมาย

กฎหมายในแต่ละมาตรา เพื่อประโยชน์ของ ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ต้องกระทบต่อสิทธิ หรือหน้าที่ของประชาชน และเพื่อประโยชน์ ของประชาชนที่ต้องเสียสิทธิหรือเสรีภาพ ตามกฎหมายในบางมาตรา

๑. บริบทของเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ในการอ่านหรือศึกษาความหมาย ของกฎหมายแต่ละมาตราที่ประกาศใช้เป็น กฎหมาย มักจะมีคำถามต่อผู้อ่านกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ต้องทำหน้าที่ ให้เกิดผลการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนั้น แค่ว่าประชาชนผู้เกี่ยวข้อง หรือเป็นประชาชน ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่ากฎหมาย ฉบับนั้นมีความต้องการให้มีการปฏิบัติตาม หรือทำตามกฎหมายอย่างไรจึงจะถูกต้อง ตามความต้องการหรือเจตนารมณ์ของ

ดังนั้นการค้นหา การเข้าถึง และ การเผยแพร่เจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงมีความสำคัญมากแก่สังคมที่มีการใช้ กฎหมายเป็นเครื่องมือในการดูแลความ ประพฤติหรือความเป็นอยู่ของประชาชนใน สังคม

๒. การค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมาย

กฎหมายแต่ละฉบับที่ประกาศ ใช้เป็นกฎหมายได้ผ่านกระบวนการตรา กฎหมายของรัฐสภาและนำขึ้นทูลเกล้า ทูลกระหม่อมให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงลงพระปรมาภิไธย แล้วประกาศใช้เป็นกฎหมายในราชกิจจานุเบกษา ปราบกฎเป็นข้อความกฎหมายแต่ละมาตราด้วยภาษากฎหมาย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงหรือการคงข้อความเดิมของกฎหมายแต่ละมาตราตามกระบวนการตรากฎหมายของแต่ละขั้นตอนที่เกิดขึ้น

ในมุมมองของผู้ค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงต้องค้นหาให้ได้ว่าในแต่ละมาตราของกฎหมายฉบับนั้นมีความต้องการอย่างไร ซึ่งความต้องการของมาตรานี้หรือข้อความของมาตรานี้เกิดขึ้นในขั้นตอนใดของกระบวนการตรากฎหมาย เช่น เจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมาย เจตนารมณ์ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือคณะกรรมการวิสามัญซึ่งได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นสภาผู้แทนราษฎร เจตนารมณ์ของสภาผู้แทนราษฎร เจตนารมณ์ของคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญซึ่งได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา เจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่วมกัน เป็นต้น (ดูแผนภาพการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย)

เจตนารมณ์ของกฎหมายในแต่ละขั้นตอนจะแสดงให้เห็นในการอภิปรายหรือการแสดงความคิดเห็นเพื่อทำให้ทราบวัตถุประสงค์หรือความต้องการในการกำหนดเนื้อความในแต่ละมาตรา

ของกฎหมายฉบับนั้น ซึ่งจะค้นหาได้จากบันทึกการประชุมคณะกรรมการยกร่างกฎหมาย บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา บันทึกการประชุมคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภา รายงานการประชุมของคณะกรรมการดังกล่าว (รายงานชวเลข) รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และรายงานการประชุมวุฒิสภา เอกสารต่างๆเหล่านี้จะทำให้ทราบคำตอบว่าความต้องการของแต่ละมาตราในกฎหมายฉบับนี้เป็นอย่างไร โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อความในแต่ละมาตราของร่างพระราชบัญญัติในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการร่วมกัน

ในมุมมองของการค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมายทำให้ผู้จัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องมีเทคนิคของการค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนี้

๒.๑ ผู้จัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องสามารถอ้างอิงได้ว่าเจตนารมณ์ของข้อความแต่ละมาตราของกฎหมายฉบับนั้นเกิดขึ้นในขั้นตอนใด เช่น เป็นข้อความที่เกิดขึ้นในชั้นการยกร่างกฎหมาย ชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา คณะกรรมการร่วมกัน เป็นต้น

๒.๒ นอกเหนือจากผู้จัดทำ
เจตนาารมณ์ของกฎหมายต้องสามารถ
อ้างอิงได้ว่าเจตนาารมณ์ของข้อความ
แต่ละมาตราของกฎหมายฉบับนั้นเกิด
ขึ้นในขั้นตอนใดผู้จัดทำเจตนาารมณ์ของ
กฎหมายต้องสามารถบอกได้ว่าข้อความ
แต่ละมาตราของกฎหมายมีวัตถุประสงค์
หรือความต้องการในการใช้ข้อความใน
ลักษณะใดเพื่อให้เกิดความถูกต้องของการ
ปฏิบัติตามข้อความนั้นๆ และสามารถ
ตรวจสอบแหล่งอ้างอิงของความต้องการ

ลักษณะบันทึกการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
หรือบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้น
เจตนาารมณ์ร่างพระราชบัญญัติของผู้ช่วย
เลขานุการฯ ในคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือ
คณะกรรมการวิสามัญซึ่งได้รับมอบหมาย
ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็น
ข้าราชการของสำนักกรรมการ ผู้ได้รับ
การแต่งตั้งตามข้อบังคับการประชุมสภา
ผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒ ใน
ปัจจุบันสำนักกรรมการ ๑, ๒ และ ๓ ได้

ในแต่ละมาตราของกฎหมายฉบับนั้นได้
เพื่อความถูกต้อง ชัดเจนและแน่นอน

๓. การจัดทำเจตนาารมณ์ของกฎหมาย

ในการจัดทำเจตนาารมณ์ของกฎหมาย
ในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
มีการจัดทำเจตนาารมณ์ของกฎหมายใน

ร่วมกันจัดทำคู่มือการจัดทำบันทึกการ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อการสืบค้น
เจตนาารมณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เมื่อใช้
ประกอบการชี้แจงของคณะกรรมการ
หรือเพื่อการศึกษาค้นคว้าของประชาชน
ผู้สนใจยังมีได้จัดทำในลักษณะเจตนาารมณ์

ของกฎหมายฉบับประชาชนหรือคำอธิบายกฎหมายรายมาตราสำหรับประชาชน ซึ่งการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายในลักษณะนี้ต้องอาศัยเวลาในการรวบรวมและเรียบเรียงเพื่ออธิบายภาษากฎหมายในแต่ละมาตรา ให้เป็นภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจของประชาชนและถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่ละมาตรา

การจัดทำบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ร่างพระราชบัญญัติของผู้ช่วยเลขาธิการฯ ในคณะกรรมการการวิสามัญหรือคณะกรรมการสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต้องมีเทคนิคของการจัดทำ ดังนี้

๓.๑ ผู้ช่วยเลขาธิการฯ ต้องศึกษาความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นล่วงหน้าก่อนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรจากเอกสารประกอบการพิจารณาจัดทำโดย สำนักวิชาการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อทราบความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยควรแบ่งเป็นประเภทของร่างพระราชบัญญัติเป็น ๓ ประเภทคือ

๓.๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติที่ร่างขึ้นใหม่โดยไม่เคยมีการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยเลขาธิการฯ ต้องศึกษาความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติเป็นพิเศษมากกว่าร่างพระราชบัญญัติประเภทอื่นๆ เพราะเป็นการศึกษาในลักษณะการเริ่มนับหนึ่ง

ใหม่ เนื่องจากยังไม่เคยมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาก่อน ในบางครั้งการศึกษาความเป็นมาอาจกระทำได้ยาก เพราะเป็นข้อมูลที่ต้องอาศัยหน่วยงานเจ้าของร่างพระราชบัญญัติ ผู้ช่วยเลขาธิการฯ ควรประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานเจ้าของร่าง ถ้าไม่สามารถหาข้อมูลมาได้ควรศึกษาจากกฎหมายเทียบเคียงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับร่างพระราชบัญญัติในลักษณะนี้ เพื่อทำให้ทราบลักษณะและเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติในหมวดหรือมาตราที่มีความใกล้เคียงกัน

๓.๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติที่ปรับปรุงใหม่ โดยการยกเลิกพระราชบัญญัติเดิมทั้งฉบับแล้วเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่ ผู้ช่วยเลขาธิการฯ ต้องศึกษาให้มีความสำคัญกับหมวดหรือมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมจากหมวดหรือมาตราในกฎหมายฉบับเดิม เพื่อให้ทราบความต้องการของการแก้ไขเพิ่มเติมใหม่ที่เกิดขึ้นซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมใหม่นั้นจะมีผลต่อผู้บังคับใช้กฎหมายและประชาชนผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย

๓.๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับเดิม ในบางหมวดหรือบางมาตรา ผู้ช่วยเลขาธิการฯ ต้องให้ความสำคัญกับหมวดหรือมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อทราบวัตถุประสงค์ของการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งข้อความตามวัตถุประสงค์ของการ

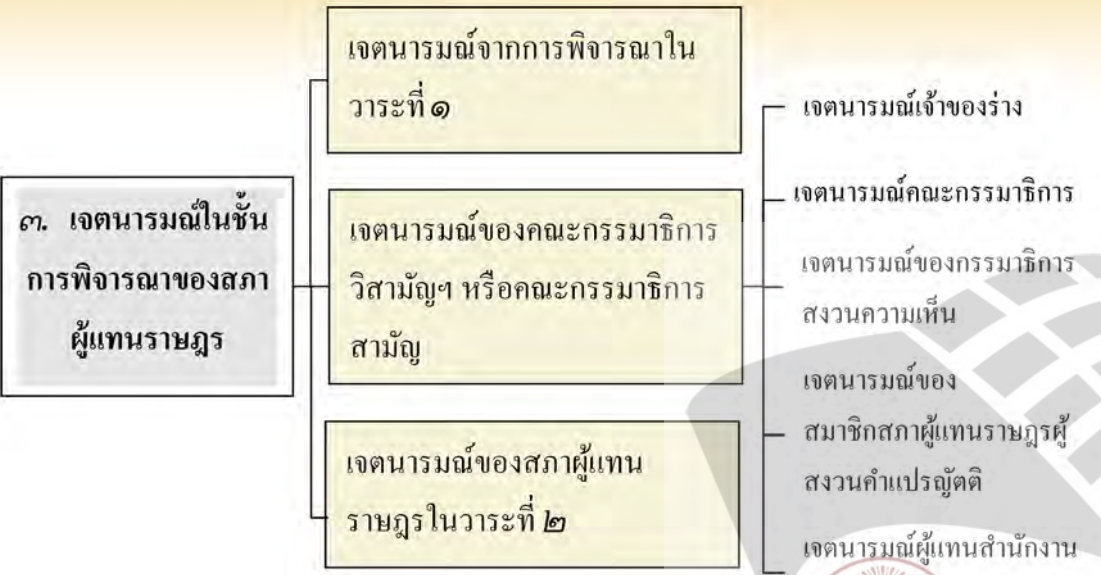
แก้ไขเพิ่มเติมอาจมีการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความเหมาะสมในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตรากฎหมายได้ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละข้อความ เป็นสิ่งที่ผู้ช่วยเลขานุการฯ ต้องติดตาม และแสดงเหตุผลของการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ถึงเจตนารมณ์ของแต่ละมาตรา

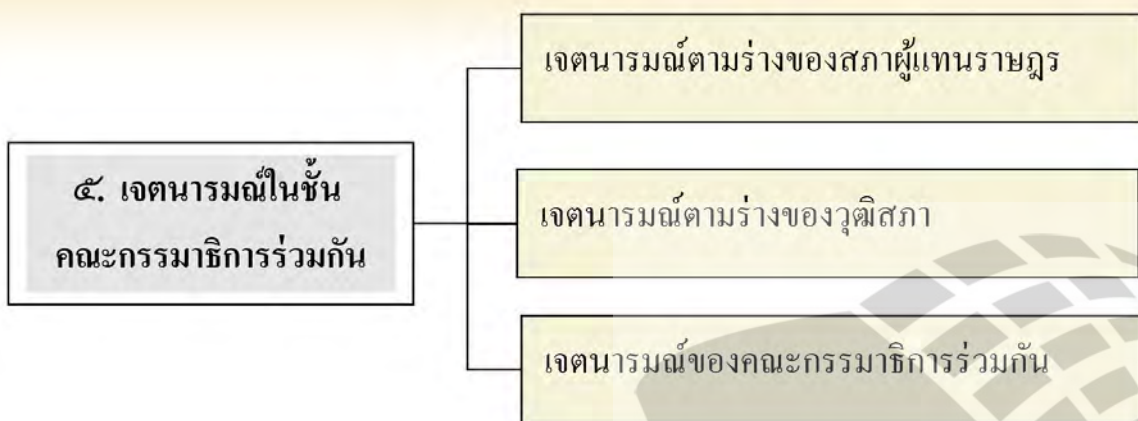
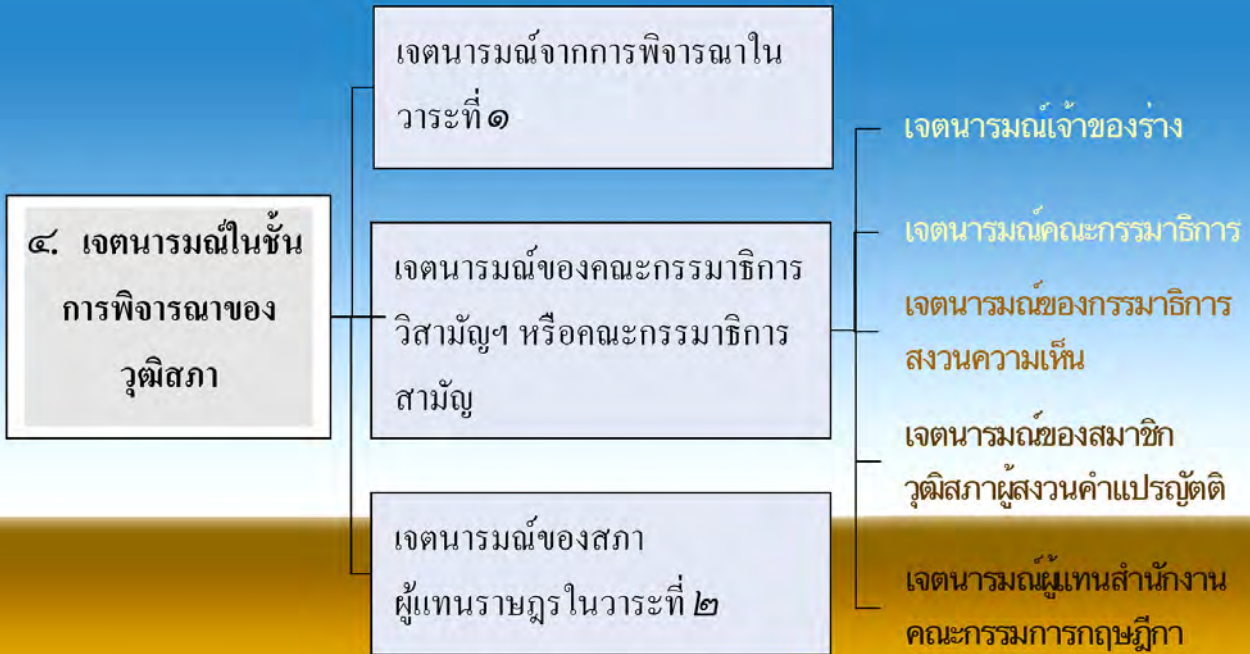
๓.๒ ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรสรุปประเด็นการพิจารณาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตรากฎหมายรวบรวมแยกเป็นประเด็นในแต่ละมาตรา เพื่อให้ทราบประเด็น การเปลี่ยนแปลงของข้อความที่เกิดขึ้นและวัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงข้อความที่สามารถ

ตรวจสอบแหล่งที่มาและความถูกต้องของข้อความที่เปลี่ยนแปลงได้ตามขั้นตอนของกระบวนการตรากฎหมาย

๓.๓ ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรเรียบเรียงการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติให้สอดคล้องต่อการทำความเข้าใจของผู้อ่าน แม้ว่าวัตถุประสงค์ของการจัดทำบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติยังไม่ขยายผลไปสู่การจัดทำเจตนารมณ์ฉบับประชาชนหรือคำอธิบายกฎหมายรายมาตราสำหรับประชาชนก็ตาม

เทคนิค การเป็นเลขานุการในที่ประชุม เพื่อจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะกรรมการ

ในกระบวนการตรากฎหมายของ
รัฐสภา กระบวนการพิจารณาร่างพระราช
บัญญัติในชั้นคณะกรรมการเป็นกระบวน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีความ
สำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นการพิจารณาใน
รายละเอียดของแต่ละมาตรา เพื่อให้ได้
เนื้อหาที่มีความสมบูรณ์ที่สุดในการบังคับใช้
กฎหมายแต่ละฉบับ ดังนั้น หน้าที่สำคัญ
ประการหนึ่งของเลขานุการในที่ประชุมคณะ
กรรมการคือการจัดทำเจตนารมณ์ของ
กฎหมายของคณะกรรมการที่ต้องบันทึก
ความเป็นมา เหตุผล และวัตถุประสงค์
ในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติใน
แต่ละมาตราของคณะกรรมการอย่างมี
ประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น
หรือเข้าถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายของ
คณะกรรมการ

๑. บริบทของการจัดทำ
เจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะ
กรรมการ

๑.๑ การจัดทำเจตนารมณ์
ของกฎหมาย คืออะไร ผู้จัดทำเจตนารมณ์
ของกฎหมายต้องมีแนวคิดพื้นฐานในการ
จัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายโดยเริ่มจาก
ความคิดที่ว่า “เพราะอะไร ทำไม” เป็นคำ
ที่ควรระลึกเสมอในการจัดทำเจตนารมณ์
ของกฎหมายเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง
ในข้อความของร่างพระราชบัญญัติแต่ละ
มาตราโดยเฉพาะเมื่อการเปลี่ยนแปลงเกิด
ขึ้นในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ผู้จัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องตอบ
คำถามให้ได้ว่า “เพราะอะไร ทำไมจึงมีการ
เปลี่ยนแปลงในมาตรานั้นๆ” เนื่องจากความ
เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหรือวัตถุประสงค์ของ
การเปลี่ยนแปลงข้อความมีเจตนารมณ์
อย่างไร ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้จัดทำ

เจตนาารมณ์ของกฎหมายต้องรับฟังและสื่อสารเจตนาารมณ์ของการเปลี่ยนแปลงต่อผู้อ่าน

๑.๒ เจตนาารมณ์ของกฎหมายอยู่ที่ใด ผู้จัดทำเจตนาารมณ์ของกฎหมายต้องทราบกระบวนการตรากฎหมายซึ่งจะทำให้ทราบว่า วัตถุประสงค์เริ่มแรกของแต่ละมาตรามีเจตนาารมณ์อย่างไร การเปลี่ยนแปลงของแต่ละมาตราที่ผ่านกระบวนการตรากฎหมายมีเจตนาารมณ์อย่างไร ซึ่งสามารถแบ่งแยกเจตนาารมณ์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการร่างกฎหมายและเจตนาารมณ์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตรากฎหมาย (แผนภาพได้จัดทำเจตนาารมณ์ของกฎหมาย) ได้ ดังนี้

๑.๒.๑ เจตนาารมณ์ของผู้กร่างกฎหมาย ได้แก่ หน่วยงานเจ้าของร่างกฎหมาย ซึ่งอาจดำเนินการในลักษณะของคณะกรรมการกร่างกฎหมายหรือคณะทำงานกร่างกฎหมาย ในกรณีเป็นร่างของคณะรัฐมนตรี หรือร่างขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ร่างกฎหมายที่ยกร่างโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้กร่างกฎหมายคือ สำนักงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะทำงานกร่างกฎหมายของแต่ละพรรคการเมือง ร่างกฎหมายที่เสนอโดยประชาชนผู้กร่างกฎหมาย คือ คณะต่างๆหรือบุคคลที่ยกร่างกฎหมายฉบับนั้น

๑.๒.๒ เจตนาารมณ์ในชั้นการตรวจร่างกฎหมาย (ถ้ามี) ในร่างกฎหมายบางฉบับที่เสนอโดยหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอิสระจะต้องผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกาคณะต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในรูปแบบการร่างกฎหมาย และเนื้อหาของแต่ละมาตรา โดยอาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมในการพิจารณาชั้นนี้ด้วยเหตุนี้มาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมจะมีเจตนาารมณ์ของการแก้ไขเพิ่มเติมของผู้ตรวจร่างกฎหมาย

๑.๒.๓ เจตนาารมณ์ในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เป็นเจตนาารมณ์ที่สามารถทราบความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติจากการพิจารณาชั้นรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๑ ของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแล้วจะมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้พิจารณารายมาตรา ในวาระที่ ๒ ซึ่งเป็นการพิจารณาในรายมาตราอย่างละเอียด โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ตัดทอน หรือเพิ่มมาตราใหม่ ทำให้เป็นมาตราที่ได้รับการแก้ไขจากคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ ต่อไป

การพิจารณาในชั้นนี้ยังมีเจตนารมณ์ของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้สงวนคำแปรญัตติเพื่อขอแก้ไขเพิ่มเติมมาตราในร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการและคณะกรรมการไม่เห็นด้วยจึงมีการสงวนความเห็นหรือสงวนคำแปรญัตติเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ ๒ ต่อไป

เจตนารมณ์สุดท้ายของการพิจารณาชั้นสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจตนารมณ์ของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ จากการพิจารณารายมาตราของร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วซึ่งอาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมในชั้นนี้ ในกรณีมีการแก้ไขเพิ่มเติมจะทำให้เกิดเจตนารมณ์ของการแก้ไขเพิ่มเติมจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒

๑.๒.๔ เจตนารมณ์ในชั้นการพิจารณาของวุฒิสภา เป็นเจตนารมณ์ที่สามารถทราบความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรจากการพิจารณาในวาระที่ ๑ ชั้นรับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณาของวุฒิสภา เมื่อมีการลงมติรับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณาแล้ว จะมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้พิจารณาในรายมาตราอย่างละเอียด

โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ตัดทอน หรือเพิ่มมาตราใหม่ ทำให้เป็นมาตราที่ได้รับการแก้ไขจากคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ ต่อไป

การพิจารณาในชั้นนี้ยังมีเจตนารมณ์ของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้สงวนคำแปรญัตติในลักษณะเดียวกับการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เจตนารมณ์สุดท้ายของการพิจารณาชั้นวุฒิสภาเป็นเจตนารมณ์ของวุฒิสภาในวาระที่ ๒ จากการพิจารณารายมาตราของร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ซึ่งอาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมในชั้นนี้ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมจะทำให้เกิดเจตนารมณ์ของการแก้ไขเพิ่มเติมจากการพิจารณาของวุฒิสภา ในวาระที่ ๒

๑.๒.๕ เจตนารมณ์ในชั้นคณะกรรมการร่วมกัน เป็นเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่วมกันที่ประกอบด้วยกรรมาธิการที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตั้งขึ้นมาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา ซึ่งอาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราที่วุฒิสภาหรือแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใหม่ที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขทำให้เจตนารมณ์ของร่างคณะกรรมการร่วมกันที่ต้องขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาให้ความเห็น

ชอบของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

๒. เทคนิคการเป็นเลขานุการในที่ประชุมเพื่อจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะกรรมการ

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒ กำหนดให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือคณะกรรมการวิสามัญที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติตั้งข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการโดยในทางปฏิบัติผู้ช่วยเลขานุการฯ จะเป็นผู้จัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะกรรมการหรือบันทึกการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการหรือบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติตามแนวทางคู่มือการจัดทำเป็นบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ใช้สำหรับคณะกรรมการหรือผู้สนใจศึกษาค้นคว้าข้อมูลร่างพระราชบัญญัติโดยยังไม่ขยายการจัดทำเป็นเจตนารมณ์ร่างกฎหมายของประชาชนหรือคำอธิบายกฎหมายรายมาตราสำหรับประชาชน ผู้ช่วยเลขานุการควรมีเทคนิคการเป็นเลขานุการในที่ประชุมเพื่อจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะกรรมการดังนี้

๒.๑ ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรศึกษาร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับก่อนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ เพื่อศึกษารูปแบบการร่างกฎหมายและเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ ในเบื้องต้นสามารถศึกษาข้อมูลได้จากเอกสารประกอบการพิจารณาของสำนักวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้ทราบความเป็นมาและสาระของร่างพระราชบัญญัติ เพื่อนำไปสู่ประเด็นการพิจารณาตั้งแต่ขั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑

๒.๒ ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรติดตามประเด็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ และกำหนดประเด็นแต่ละเรื่องให้มีความชัดเจนเพื่อนำประเด็นต่างๆ เหล่านี้เข้าสู่อการพิจารณาของคณะกรรมการในวาระที่ ๒ เช่น ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งกำหนดให้นำค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา สามีหรือภริยา บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรม ของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดาหรือบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ซึ่งเป็นคนพิการ มาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เพิ่มมาตรา ๔๓ (๑) (ฎ)

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ ได้มีการอภิปราย

ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นการหักค่าลดหย่อนที่ควรกำหนดให้ผู้มีเงินได้ที่อุปการะเลี้ยงดูคนพิการ สามารถหักค่าลดหย่อนได้ในอัตรา ๓๐,๐๐๐ บาทต่อคนพิการหนึ่งคน เนื่องจากบางครอบครัวมีคนพิการต้องดูแลหลายคน ประเด็นลักษณะของคนพิการที่อยู่ในการอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ในความจำเป็นต้องเป็นผู้พิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือความจำเป็นที่ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับผู้มีเงินได้ เป็นต้น

๒.๓ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการมีการเปลี่ยนแปลงของเนื้อหาในแต่ละมาตรา ดังนั้นผู้ช่วยเลขานุการควรบันทึกเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดจากข้อเสนอของกรรมการผู้แทนหน่วยงานเจ้าของร่างผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เสนอคำแปรญัตติ การบันทึกดังกล่าวปรากฏในบันทึกการประชุมของคณะกรรมการแต่ละครั้ง จึงควรบันทึกให้ครอบคลุมทุกประเด็นและมีความชัดเจนถูกต้อง โดยควรระลึกว่าบันทึกการประชุมที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการแล้วย่อมมีความน่าเชื่อถือในระดับหนึ่ง และข้อมูลจากบันทึกการประชุมของคณะกรรมการนำมาจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายได้

ในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการกิจการ ได้มีการตัดเรื่องคุณสมบัติของคนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ออกเพื่อให้ครอบคลุมคนพิการทั้งที่ช่วยเหลือตนเองได้และช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขให้คนพิการต้องมีบัตรประจำตัวคนพิการซึ่งคนพิการต้องมีความพิการตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไปเป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบอยู่แล้ว คณะกรรมการกิจการได้ตัดเรื่องผู้มีเงินได้ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับคนพิการออกเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีและเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่ผู้มีเงินได้ซึ่งอุปการะเลี้ยงดูคนพิการส่วนใหญ่ไม่ได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับคนพิการ และคณะกรรมการได้เพิ่มข้อความ “และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้” เพื่อให้สอดคล้องกับการหักค่าลดหย่อนสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๓ (๑) (ญ) เป็นต้น

๒.๔ ในชั้นการพิจารณา วาระที่ ๒ ของสภาผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยเลขานุการฯ ต้องบันทึกผลการพิจารณาในชั้นนี้ด้วย เนื่องจากอาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อความในบางมาตรา และในขณะเดียวกันอาจมีการซักถามประเด็นข้อสงสัยในมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ

ซึ่งจะมีการตอบข้อสงสัยทำให้ทราบเจตนาารมณ์ของแต่ละมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกด้วย

ในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่ ๒ ได้มีการอภิปรายในประเด็นจำนวนค่าลดหย่อนที่กำหนดไว้คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีกรรมาธิการที่ขอสงวนความเห็นและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สงวนคำแปรญัตติให้เพิ่มค่าลดหย่อนเป็นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๒๐๐,๐๐๐ บาท และ ๓๐๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรมิมีมติเห็นชอบกับร่างของคณะกรรมการ

๒.๕ ในชั้นการพิจารณาของวุฒิสภา ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรติดตามประเด็นการพิจารณาของวุฒิสภาทั้ง ๓ วาระ เพื่อให้ทราบความเปลี่ยนแปลงของร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบ และกำหนดเป็นประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของวุฒิสภาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในชั้นคณะกรรมการ แต่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่ ๒ โดยที่ประชุมวุฒิสภาเห็นชอบให้เพิ่มเรื่องสิทธิการขอหักลดหย่อนของผู้มีเงินได้ ซึ่งเป็นผู้ดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การเพิ่มเติมการหักลดหย่อนสำหรับผู้ดูแลคนทุพพลภาพ และการเพิ่มค่าลดหย่อนเป็นจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท

๒.๖ ในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในกรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรบันทึกประเด็นความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีต่อการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภาในแต่ละประเด็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในชั้น คณะกรรมาธิการร่วมกัน (ถ้ามี)

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมของสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายในประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งมีการเสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒.๗ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรบันทึกประเด็นการพิจารณาโดยละเอียดให้ครบทุกประเด็นโดยเฉพาะในมาตราที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและข้อยุติของคณะกรรมการร่วมกันในมาตราดังกล่าว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการร่วมกัน ได้มีมติเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมของ

วุฒิสภาและมีมติเพิ่มอำนาจอธิบดีในการกำหนดจำนวนคนพิการและคนทุพพลภาพในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ เพื่อให้อธิบดีพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนคนพิการและคนทุพพลภาพที่จะนำมาหักค่าลดหย่อนได้

๒.๘ ในชั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างของคณะกรรมการร่วมกัน โดยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ผู้ช่วยเลขานุการฯ ควรบันทึกประเด็นการ

พิจารณาในชั้นตอนนี้ด้วยเนื่องจากจะมีการตอบข้อซักถามถึงเจตนารมณ์ในการแก้ไขของคณะกรรมการร่วมกัน

ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของคณะกรรมการร่วมกันได้รับการประกาศใช้เป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอน ๘๔ ก ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เทคนิคการสรุปประเด็นในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ในกระบวนการตรากฎหมายของรัฐสภาในชั้นสภาผู้แทนราษฎรก็ดีหรือชั้นวุฒิสภาก็ดี จะมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของแต่ละสภาหรือของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งการพิจารณาแต่ละขั้นตอนจะมีประเด็นการพิจารณาที่แตกต่างกันไป การสรุปประเด็นการพิจารณาของแต่ละขั้นตอนจึงมีความสำคัญมากต่อการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยเฉพาะเมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในแต่ละมาตรา ด้วยเหตุนี้ เทคนิคการสรุปประเด็นในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายจึงเป็นเทคนิคที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อสนับสนุนให้การจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายบรรลุผลได้

ตามที่ได้นำเสนอเทคนิคการเป็นเลขานุการในที่ประชุมเพื่อทำเจตนารมณ์ของกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงข้อความของร่างพระราชบัญญัติได้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตรากฎหมายซึ่งทำให้เกิดประเด็นการพิจารณาที่ต้องบันทึกเจตนารมณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อทำให้ทราบความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละขั้นตอน การสรุปประเด็นในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายจึงมีความสำคัญมากที่ผู้จัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องกำหนด

ประเด็นการพิจารณาในแต่ละมาตราให้มีความชัดเจนและครอบคลุมทุกประเด็นของการพิจารณาในแต่ละมาตรา ซึ่งการสรุปประเด็นในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายเกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

๑. การสรุปประเด็นในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ ประกอบด้วย การสรุปประเด็นการเสนอหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ การสรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการสรุปประเด็นการตอบข้อซักถามโดยรัฐมนตรี ผู้แทนหน่วยงาน หรือประชาชน ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยการสรุปประเด็นในขั้นนี้จะปรากฏในสรุปประเด็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ ซึ่งจัดทำโดยฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ

๒. การสรุปประเด็นในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือคณะกรรมการวิสามัญที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นการพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละมาตราจนได้ข้อยุติในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการเพื่อเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ต่อไป

การสรุปประเด็นของการพิจารณาในขั้นนี้ จะปรากฏในบันทึกการประชุมของคณะกรรมการแต่ละครั้ง

๓. การสรุปประเด็นในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่ ๒ ซึ่งเป็นการพิจารณาในรายมาตราเรียงตามลำดับจนจบร่างโดยจะมีการอภิปรายในมาตราที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมหรือมาตราที่กรรมการขอสงวนความเห็นหรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสงวนคำแปรญัตติ การอภิปรายในขั้นการพิจารณานี้จะมีประเด็นต่างๆ ที่ต้องบันทึกในแต่ละมาตราโดยเฉพาะมาตราที่มีการแก้ไขข้อความแตกต่างจากร่างที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ซึ่งจะทำให้มีข้อความใหม่เกิดขึ้น การบันทึกประเด็นข้อความใหม่ที่เกิดขึ้นจึงมีความสำคัญมากและเกิดขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว การพิจารณาวาระที่ ๒ ของ สภาผู้แทนราษฎร โดยการสรุปประเด็นสำหรับขั้นนี้จะปรากฏในบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ

๔. การสรุปประเด็นในการพิจารณาของวุฒิสภา จะมีลักษณะการสรุปประเด็นในลักษณะเดียวกับการสรุปประเด็นในขั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งอาจมีการสรุปประเด็นเพิ่มเติมในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับก่อนการพิจารณาขั้นรับร่างของ

วุฒิสภา โดยการสรุปประเด็นในทุกขั้นตอนของวุฒิสภาจะปรากฏในการจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายในชั้นวุฒิสภา ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕. การสรุปประเด็นในขั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในกรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งอาจมีการตั้งคณะกรรมการในกรณีสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา การสรุปประเด็นในขั้นตอนนี้จึงมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับมาตราที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายข้อกังวลหรือ ข้อสังเกตที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราต่าง ๆ โดยการสรุปประเด็นในขั้นตอนนี้จะปรากฏในบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับซึ่งในทางปฏิบัติผู้ช่วยเลขานุการฯ ที่ทำหน้าที่ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการแต่ละคณะของสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นผู้ทำหน้าที่ในขั้นคณะกรรมการร่วมกันด้วยการสรุปประเด็นในขั้นนี้จะปรากฏในบันทึกการพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติ

๖. การสรุปประเด็นในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน เป็นการพิจารณารายละเอียดในมาตราที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมเป็นหลักเพื่อหาข้อยุติร่วมกันในมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

ซึ่งอาจมีการพิจารณาในมาตราที่ไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติม หรือมีการเพิ่มเติม มาตราใหม่ในกรณีคณะกรรมการร่วมกัน เห็นว่ามีความเหมาะสม การสรุปประเด็นในชั้นนี้ จะปรากฏในบันทึกการประชุมของ คณะกรรมการร่วมกัน

๗. การสรุปประเด็นในชั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วในชั้นสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งเป็นการตอบประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมของแต่ละมาตรา ในชั้นคณะกรรมการร่วมกัน โดยการพิจารณาในชั้นตอนนี้จะไม่มี การสงวนความเห็นของ คณะกรรมการร่วมกัน หรือการสงวน คำแปรญัตติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เพราะเป็นการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามร่างของคณะกรรมการร่วมกันหรือไม่ให้ความเห็นชอบ การสรุปประเด็นในชั้นตอนนี้จะปรากฏในบันทึก การพิจารณาเพื่อสืบค้นเจตนาารมณัของร่างพระราชบัญญัติ

จากการนำเสนอการสรุปประเด็นของการจัดทำเจตนาารมณัของกฎหมายในแต่ละขั้นตอนแสดงให้เห็นความสำคัญในแต่ละประเด็นของกฎหมายแต่ละมาตราที่ผู้จัดทำเจตนาารมณัของกฎหมายต้องบันทึกประเด็นการพิจารณาให้ครบถ้วนชัดเจนและถูกต้องซึ่ง มีเทคนิค ดังนี้

๑. เทคนิคการสรุปประเด็นประเด็นในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ ผู้สรุปประเด็นต้องศึกษาเนื้อร่างพระราชบัญญัติล่วงหน้าเพื่อ ทำให้ทราบวัตถุประสงค์ของการแก้ไขเพิ่มเติมของร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับในรายมาตราตามลักษณะการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ โดยอย่างน้อยควรศึกษาจากเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสำนักวิชาการซึ่งจะมีการนำเสนอข้อมูลเหตุผลและความจำเป็นในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับนั้นๆ หรือถ้ามีข้อจำกัดในการศึกษาร่างพระราชบัญญัติให้ศึกษาจากบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติหรือสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้องมีเพราะเป็นข้อมูลที่กระชับและใช้เวลาการอ่านสั้นที่สุด ซึ่งจะช่วยให้ผู้จัดทำเจตนาารมณักฎหมายทราบความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ และควรศึกษาล่วงหน้าก่อนร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในชั้นการพิจารณารับหลักการของสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นการพิจารณาทั้งในภาพรวมหรืออาจเป็นการพิจารณาข้อสังเกตในแต่ละมาตราจากคำอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผู้จัดทำเจตนาารมณัของกฎหมายต้องบันทึก

ประเด็นดังกล่าวให้ครบถ้วนโดยควรกำหนด เป็นประเด็นแต่ละหัวข้อเพื่อง่ายต่อการ พิจารณาต่อเนื่องในชั้นคณะกรรมการ ใน กรณีมีข้อสงสัยควรตรวจสอบความถูกต้อง จากรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ด้วย

๒. เทคนิคการสรุปประเด็นในการ พิจารณาของคณะกรรมการ ซึ่งเป็น การพิจารณาในรายละเอียดและประเด็นต่าง ๆ จะปรากฏในบันทึกการประชุมของ คณะ กรรมการ ด้วยเหตุนี้ผู้จัดทำการประชุม ต้องมีความละเอียดรอบคอบและบันทึก ประเด็นการพิจารณาให้ครบถ้วนไม่จำกัด เฉพาะประเด็นที่นำไปสู่การแก้ไขเพิ่มเติม ใน แต่ละมาตรา แต่ให้รวมทุกประเด็นที่มีการ พิจารณาซึ่งอาจนำไปสู่การตอบปัญหาในชั้น การบังคับใช้กฎหมายได้ ในกรณีมีข้อสงสัย ควรตรวจสอบความถูกต้องจากรายงาน การประชุมคณะกรรมการ (รายงาน ชวเลข) ด้วย นอกจากนี้การพิจารณา ในบางมาตราอาจมีการพิจารณาหลาย ครั้งหรือมีการพิจารณาใหม่หรือพิจารณา ทบทวนเมื่อถึงมาตราที่มีความเกี่ยวข้อง กันผู้จัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายต้อง ติดตามประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้อย่างต่อเนื่อง สัมพันธ์กันมิฉะนั้นจะทำให้ไม่ทราบว่า ข้อความในมาตรานี้มีการเปลี่ยนแปลง ครั้งหลังสุดจากการประชุมครั้งใด และมี เจตนารมณ์ของการแก้ไขด้วยเหตุใด ในบาง ครั้งการจัดทำบันทึกการประชุมของคณะ

กรรมการบางคณะต้องการรายละเอียด ผู้แสดงความคิดเห็นจึงกำหนดให้ระบุชื่อ ผู้แสดงความคิดเห็น ดังนั้นผู้จัดทำบันทึก การประชุมจึงต้องเพิ่มความละเอียด รอบคอบในการจัดทำบันทึกการประชุมมาก เป็นพิเศษ

๓. เทคนิคการสรุปประเด็นในการ พิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ ซึ่งเป็นการพิจารณาเรียงลำดับมาตรา การ สรุปประเด็นในชั้นนี้ผู้จัดทำเจตนารมณ์ของ กฎหมายควรให้ความสำคัญกับมาตราที่ คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อทราบ เหตุผลของการแก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ที่กรรมการขอสงวนความเห็น หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอสงวนคำแปร ญัตติ ซึ่งมาตราต่างๆ เหล่านี้อาจมีการ แก้ไขเพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาของสภา ผู้แทนราษฎรได้ การบันทึกประเด็นของ การพิจารณาในชั้นตอนนี้จึงมีความสำคัญ อีกชั้นตอนหนึ่ง ในกรณีมีข้อสงสัยควร ตรวจสอบความถูกต้องจากรายงานการ ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

๔. เทคนิคการสรุปประเด็นใน การพิจารณาของวุฒิสภา สามารถนำ เทคนิคการสรุปประเด็นการพิจารณาใน ข้อ ๑ ถึง ๓ มาใช้โดยอนุโลมได้ซึ่งราย ละเอียดของการจัดทำในชั้นตอนสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภาจะเป็นผู้จัดทำ แต่ผู้จัดทำ เจตนารมณ์ของนักกฎหมายสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรติดตาม

ประเด็นการพิจารณาในชั้นวุฒิสภาเพื่อเป็นข้อมูลที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการร่วมกัน

๕. เทคนิคการสรุปประเด็นในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งต้องบันทึกประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่นำไปสู่การตั้งคณะกรรมการร่วมกันในแต่ละประเด็นเพื่อหาข้อยุติในชั้นคณะกรรมการร่วมกัน ในกรณีมีข้อสงสัยควรตรวจสอบความถูกต้องจากรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

๖. เทคนิคการสรุปประเด็นในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน เป็นการใช้เทคนิคการสรุปประเด็นในลักษณะเดียวกับการพิจารณาของคณะกรรมการทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพียงแต่ไม่มีการสงวนความเห็นของกรรมการหรือการสงวนคำแปรญัตติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา โดยประเด็นต่าง ๆ จะปรากฏในบันทึกการประชุมของคณะกรรมการ

ร่วมกัน จึงสามารถนำเทคนิคการสรุปประเด็นในชั้นคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้ได้ในกรณีมีข้อสงสัยก็ควรตรวจสอบความถูกต้องจากรายงานการประชุมของคณะกรรมการร่วมกัน (รายงานชวเลข)

๗. เทคนิคการสรุปประเด็นในการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการร่วมกันในชั้นสภาผู้แทนราษฎร การสรุปประเด็นในชั้นนี้ผู้จัดทำเจตนาารมณ์ของกฎหมายควรบันทึกประเด็น คำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการตอบคำถามของคณะกรรมการในแต่ละมาตรา ก่อนการลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

๘. เทคนิคการสรุปประเด็นในการพิจารณาให้ความเห็นชอบของร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการร่วมกัน ในชั้นวุฒิสภา การสรุปประเด็นในชั้นตอนนี้ดำเนินการในลักษณะเดียวกับการสรุปประเด็นในการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร

การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

โดย คณะอนุกรรมการจัดการและบูรณาการองค์ความรู้
สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

การบริหารจัดการองค์กรให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารต้องสามารถบริหารบุคลากร พนักงานหรือทีมงานภายในองค์กร ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นระบบและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งหากองค์กรใดประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานและมีความรักต่อองค์กรแล้ว นอกจากจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการทำงานแล้ว ยังทำให้องค์กรสามารถรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันได้ด้วย

การทำงานเป็นทีม คือ การทำงานและทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานเดียวกัน มีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้งานและกิจกรรมบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งการทำงานเป็นทีม เป็นแรงจูงใจสำคัญที่จะผลักดันให้ผู้บริหารเป็นผู้นำที่ดีในการนำให้ทีมประสบความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องค้นหาลักษณะการทำงานเป็นทีมให้พบ แล้วจึงนำเอากลยุทธ์ในการสร้างทีมเข้ามาใช้เพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันและประสบความสำเร็จ

ดังนั้น การทำงานเป็นทีมจึงมีความสำคัญในทุกองค์กร โดยเฉพาะสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นองค์กรหนึ่งที่ต้องปฏิบัติภารกิจในด้านต่างๆ อาทิ สนับสนุนงานด้านวิชาการ อำนวยการ และเลขานุการ ให้กับประธานรัฐสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร, ด้านการเมืองและรับเรื่องราวร้องทุกข์, ด้านการประชุมของประธานรัฐสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร การบริหารจัดการองค์ความรู้ การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูล ฯลฯ การทำงานเป็นทีมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงาน โดยการทำงานเป็นทีมจะมีบทบาทสำคัญในการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานโดยต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในองค์กร

ลักษณะของการทำงานเป็นทีม ลักษณะที่สำคัญของทีม ๔ ประการ ได้แก่

๑. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล หมายถึง การที่สมาชิกตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปมีความเกี่ยวข้องกันในกิจการของกลุ่ม / ทีม ตระหนักในความสำคัญของกันและกัน แสดงออกซึ่งการยอมรับ การให้เกียรติกัน

๒. มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มจะมีส่วนกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมร่วมกันของทีม / กลุ่ม โดยเฉพาะจุดประสงค์ของสมาชิกกลุ่ม

ที่สอดคล้องกับองค์กร มักจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการทำงานได้ง่าย

๓. การมีโครงสร้างของทีม / กลุ่ม หมายถึง ระบบพฤติกรรม ซึ่งเป็นแบบแผน เฉพาะกลุ่มสมาชิกกลุ่มจะต้องปฏิบัติตามกฎหรือมติของกลุ่ม ซึ่งอาจจะเป็นรูปแบบทางการ (Formal Group) หรือกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (Informal Group) ก็ได้ สมาชิกทุกคนของกลุ่มจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามเป็นอย่างดี สมาชิกกลุ่มย่อย อาจจะมีกฎเกณฑ์แบบไม่เป็นทางการ มีความสนิทสนมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสมาชิกด้วยกัน

๔. การมีความรู้สึกร่วมกัน การรักษาบทบาทที่มั่นคงในแต่ละทีม / กลุ่ม จะมีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม รวมทั้งความรู้ความสามารถของสมาชิก โดยการจัดแบ่งบทบาทและหน้าที่ ความรับผิดชอบ กระจายงานกันตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดของสมาชิก

คุณลักษณะของทีม

ทีมที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานและมีประสิทธิภาพ คือกลุ่มของบุคคลที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของทีม ซึ่งสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงและยึดถือเพื่อเป็นกรอบในการทำงานร่วมกัน คือ ความเป็นหนึ่งเดียวกันและต้องรู้สึกว่าคุณเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จด้วย ,ทุกคนต้องยอมรับบทบาทของตน ทุกคนจะ

ถูกดึงเข้ามาในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงาน และหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ทีมงานที่จะมีลักษณะโดดเด่นและทุกคนในทีมจะมี เนื่องจากในเวลาต่าง ๆ กัน ความต้องการและความสามารถของตน อาจมีประสบการณ์ในงานเฉพาะอย่าง จึงอาจเป็นคนจัดการให้คนอื่น ๆ ทำตาม หรือให้คนอื่น ๆ ทำหน้าที่ในกิจกรรมของตนไปในงานที่เขาคุ้นเคย และสมาชิกทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม โดยให้คำปรึกษาแนะนำเมื่อจำเป็นจะร่วมประสานงานในหน้าที่และแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน ถ้ามีบุคคลหนึ่งบุคคลใดทำงานเกินกำลังหรือประสบปัญหายุ่งยากอันใด พวกเขาจะร่วมมือกัน ซึ่งบางคนจะทำตัวในลักษณะต่างๆ ดังนี้

๑. .เป็นนักคิด บุคคลประเภทนี้จะเป็นคนเจ้าความคิด มักจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องกระทำและมักจะมีความคิดความอ่านและมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ มากมาย ไม่ค่อยสนใจในรายละเอียดมากนัก ซึ่งคนประเภทนี้ต้องให้เกียรติ ให้กำลังใจและให้การยกย่อง เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

๒. เป็นนักจัดองค์กร เป็นคนเจ้าหลักการและเจ้าระเบียบ แต่ก็เป็นผู้ทำงานที่มีประสิทธิภาพดี นักจัดองค์กรบางครั้งก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความคิดกว้างไกลแต่ไม่ค่อยยืดหยุ่นนัก ในการทำงานมักจะประสบกับปัญหาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและมีความไม่แน่นอน มี

แผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อประสานงานกับได้อย่างสม่ำเสมอ

๓. เป็นนักปฏิบัติการ บุคคลประเภทนี้เป็นนักสร้างงาน และมีทัศนคติที่จะตั้งใจทำงานเพื่อให้มีผลงานเกิดขึ้นเป็นคนเปิดเผย ไม่อดทนหากการตัดสินใจล่าช้าหรือถูกดูแลควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด และมักจะผิดหวังเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจ จะเป็นผู้ที่กระตือรือร้นในการทำงานเพื่อให้ทีมงานประสบความสำเร็จ และมีการกระทำที่สนับสนุนและสามัคคีกลมเกลียวต่อเพื่อนร่วมทีมเป็นอันดี พยายามที่จะพัฒนาและเสนอแนวความคิดของกลุ่มมากกว่าแนวความคิดของตัวเอง สมาชิกของทีมมักไม่ชอบการเผชิญหน้าและการทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ต้องการต่อต้านใครคนใดคนหนึ่ง บางครั้งสมาชิกของทีมก็ไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าที่ควรจึงพยายามปลีกตนเองออกจากคนอื่น ๆ ท่านจะต้องกระตุ้นและชักจูงให้เขาเสนอความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะและมองในด้านบวกอยู่เสมอ

๔. เป็นนักตรวจสอบ นักตรวจสอบหรือนักตรวจซ้ำ มักชอบจับตาดูว่ามีงานอะไรบ้างที่ก้าวหน้า เขามักคิดว่าตนเองเป็นคนยุติธรรมและมีความพิถีพิถัน แต่คนอื่น ๆ อาจมองว่าเขาเป็นคนชอบใช้อำนาจและและเป็นพวกเผด็จการ นักตรวจสอบมีบทบาทที่ต้องคอยเตือนให้ทีมงานรู้สึกถึงความจำเป็นต้องใช้ความรีบด่วนปฏิบัติ

งานอย่างจริงจัง เพื่อให้งานก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมายทันเวลา ท่านอาจต้องเข้าไปประสานกับนักตรวจสอบหรือทำหน้าที่ ประนีประนอมเมื่อเขามีความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมทีมคนอื่น ๆ

๕. เป็นนักประเมินผล บุคคลประเภทนี้เป็นผู้ที่สร้างสมดุลอย่างดีระหว่างนักคิดและนักปฏิบัติการ ชอบความเป็นอิสระและมักจะแยกตัวออกจากทีม มีความระมัดระวังและรอบคอบในการเข้าไปประเมินหรือวิเคราะห์ข้อมูลหรือสถานการณ์ ถึงแม้ว่านักประเมินผลจะไม่ใช่ที่ชื่นชอบของสมาชิกบางคน แต่ทัศนคติของเขาก็ได้รับการยอมรับนับถือจากสมาชิกร่วมทีมคนอื่น ๆ

กลยุทธ์การสร้างทีมงาน

การสร้างทีมย่อย ๆ ขึ้นมา จะเห็นได้ชัดว่าสามารถช่วยได้ในการกระตุ้นให้ทีมที่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นควรสร้างทีมที่เหมาะสมโดยให้มี นักคิด นักจัดองค์กร นักปฏิบัติการ และอื่น ๆ ซึ่งจะสนับสนุนซึ่งกันและกันและตรวจสอบกันเองเป็นไปตามความเหมาะสม เห็นชอบในเป้าหมายให้แน่ใจว่าสมาชิกทุกคนรู้งานของตนคืออะไร มาตรฐานและเป้าหมายคืออะไร และจะก้าวไปในทิศทางใด บุคลากรแต่ละหน่วยงานจะต้องพยายามรวมกลุ่มเข้าด้วยกันเพื่อทำงานในหน้าที่อย่างดีที่สุดและให้อยู่ในทีมเดียวกัน สิ่งเหล่านี้จะกระตุ้นให้สมาชิก

ทุกคนจัดรูปงานของตนเข้ากับงานของคนอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายรวมอย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา ต้องให้สมาชิกทุกคนเห็นด้วยกับสิ่งที่ตนกระทำอยู่ว่ากำลังทำอะไร ทำเมื่อใด ทำอย่างไร เพราะจะช่วยให้เกิดการประสานงานและทำงานด้วยกันอย่างสามัคคีกลมเกลียว รู้จักสมาชิกเป็นรายตัว

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการทำงานเป็นทีม

๑. บรรยากาศของการทำงานมีความเป็นกันเอง อบอุน มีความกระตือรือร้นและสร้างสรรค์ ทุกคนช่วยกันทำงานอย่างจริงจัง และจริงใจ ไม่มีร่องรอยที่แสดงให้เห็นถึงความเบื่อหน่าย

๒. ความไว้วางใจกัน(Trust) เป็นหัวใจสำคัญของการทำงานเป็นทีม สมาชิกทุกคนในทีมควรไว้วางใจซึ่งกันและกันได้ เชื่อสัจต่อกัน สื่อสารกันอย่างเปิดเผย ไม่มีลับลมคมใน

๓. มีการมอบหมายงานอย่างชัดเจน สมาชิกทีมงานเข้าใจวัตถุประสงค์เป้าหมาย และยอมรับภารกิจหลักของทีมงาน

๔. บทบาท(Role) สมาชิกแต่ละคนเข้าใจและปฏิบัติตามบทบาทของตน และเรียนรู้เข้าใจในบทบาทของผู้อื่นในทีม ทุกบทบาทมีความสำคัญ รวมทั้งบทบาทในการช่วยรักษาความเป็นทีมงานให้มั่นคง เช่น การประนีประนอม การอำนวยความสะดวก

สะดวก การให้กำลังใจ เป็นต้น

๕. วิธีการทำงาน (Work Procedure) สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณา คือ

๕.๑ การ สื่อ ความ (Communication) การทำงานเป็นทีมอาศัยบรรยากาศ การสื่อความที่ชัดเจนเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ทุกคนกล้าที่จะเปิดใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดความเข้าใจ และนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ

๕.๒ การตัดสินใจ (Decision Making) การทำงานเป็นทีมต้องใช้การตัดสินใจร่วมกัน เมื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมแสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจแล้ว สมาชิกย่อมเกิดความผูกพันที่จะทำในสิ่งที่ตนเองได้มีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น

๕.๓ ภา ว ะ ผู้ น ำ (Leadership) คือ บุคคลที่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น การทำงานเป็นทีมควรส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำ (ไม่ใช่ผลัดกันเป็นหัวหน้า) เพื่อให้ทุกคนเกิดความรู้สึกว่าได้รับการยอมรับ จะรู้สึกว่าการทำงานเป็นทีมนั้นมีความหมาย บรรณาที่จะทำอีก

๕.๔ การกำหนดกติกา หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการทำงานร่วมกัน ให้บรรลุเป้าหมาย ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วม ในการกำหนดกติกาหรือกฎเกณฑ์ ที่จะนำมาใช้ร่วมกัน

๖. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของทีม ทีมงานควรมีการ

ประเมินผลการทำงาน เป็นระยะ ในรูปแบบ ทั้งไม่เป็นทางการ และเป็นทางการ โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ทำให้สมาชิกได้ทราบความก้าวหน้าของงาน ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมทั้งพัฒนากระบวนการทำงาน หรือการปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน ซึ่งในที่สุดสมาชิกจะได้ทราบว่าผลงานบรรลุเป้าหมาย และมีคุณภาพมากขึ้นเพียงใด

๗. การพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็ง

๗.๑ พัฒนาศักยภาพทีมงาน ด้วยการสร้างแรงจูงใจทางบวก สมาชิกมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดกิจกรรมสร้างพลังทีมงาน เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

๗.๒ การให้รางวัล ปัจจุบัน การพิจารณาผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานไม่เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม ส่วนใหญ่จะพิจารณาผลการทำงานเป็นรายบุคคล ดังนั้นระบบรางวัลที่เอื้อต่อการทำงานเป็นทีม คือ การที่ทุกคนได้รางวัลอย่างยุติธรรมทุกคน คือ ควรสนับสนุนการให้รางวัลแก่การทำงานเป็นทีมในลักษณะที่วางอยู่บนพื้นฐานการให้รางวัลกับกลุ่ม (Group base reward system)

การสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบหลัก ๆ ที่จะทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพ มี 4 ประเภท ได้แก่

๑. การออกแบบลักษณะงาน (Work design)

ทีมที่มีประสิทธิภาพต้องทำงานร่วมกันและร่วมรับผิดชอบให้งานเสร็จอย่างสมบูรณ์ สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกันทำงานมากกว่า”การมีเพียงชื่ออยู่ในทีม “การออกแบบลักษณะงานนี้ต้องคำนึงถึงตัวแปรต่าง ๆ ด้วยเช่น ความเป็นอิสระ (freedom) การมีอิสระในการทำงาน (autonomy) โอกาสที่จะใช้ทักษะและความสามารถพิเศษที่มีอยู่ ความสามารถโดยรวมซึ่งต้องระบุงานหรือผลิตภัณฑ์ที่ต้องการทำให้สำเร็จ และการทำงานในหน้าที่หรือโครงการที่มีผลกระทบต่อผู้อื่นด้วย มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าลักษณะที่กล่าวมานี้มีผลต่อการเพิ่มแรงจูงใจของสมาชิกในทีมและเพิ่มประสิทธิภาพของทีมงาน การออกแบบลักษณะงานให้จูงใจนี้ก็เพื่อให้สมาชิกมีความรู้สึกร่วมรับผิดชอบและมีความเป็นเจ้าของงานนั้น และจะทำให้เขาปฏิบัติงานนั้นด้วยความเอาใจใส่มากขึ้น

๒. องค์ประกอบของงาน (Composition)

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมได้แก่ ความสามารถ (ability) บุคลิกภาพของสมาชิกในทีม (personality) การกำหนดบทบาทและภาระหน้าที่ต่าง ๆ (roles and diversity) ขนาดของทีม (size of the team) ความชอบ (preference) และความยืดหยุ่น (flexibility) ของสมาชิกในการทำงานเป็นทีม ซึ่งการทำงานเป็นทีมจำเป็นต้องมีทักษะที่สำคัญ ๓ ประการ

คือ

- มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิค (technical expertise) มีทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ โดยสามารถระบุปัญหาหาทางเลือกในการแก้ปัญหา ประเมินทางเลือก และตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา

- มีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ดี (interpersonal skills)

- มีบุคลิกภาพที่ดี (Personality) บุคลิกภาพเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลและจะส่งผลต่อพฤติกรรมของทีม

๓. ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ (contextual) ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของทีมงาน

๓.๑ การมีทรัพยากรที่เพียงพอ (Adequate Resources) ประกอบด้วย ข้อมูลที่ทันสมัย ทีมงานต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการทำงานจาก ผู้บริหาร

๓.๒ ผู้นำและโครงสร้าง (Leadership and Structure) ภายในทีมจำเป็นต้องมีผู้นำและโครงสร้างการทำงานของทีม เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนทราบบทบาทหน้าที่และขอบเขตงานที่ตนเองรับผิดชอบและมีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้ทีมต้องกำหนดแผนการทำงาน พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงานให้กับสมาชิก มีผู้นำคอยแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในทีม เป็นต้น

๓.๓ บรรยากาศของความไว้วางใจ (Climate and Trust) สมาชิกของทีมงานที่มีประสิทธิภาพมักมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความไว้วางใจกันของสมาชิกภายในทีมจะเอื้อให้เกิดความร่วมมือกัน ความไว้วางใจเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้นำ ความไว้วางใจในตัวผู้นำเป็นสิ่งสำคัญที่สมาชิกในทีมเต็มใจที่จะยอมรับและมีความผูกพันต่อเป้าหมายและการตัดสินใจของผู้นำ

๓.๔ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๔. กระบวนการ (Process)

๔.๑ กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไป (Common Purpose)

การทำงานที่มีประสิทธิภาพนั้นสมาชิกในทีมต้องร่วมกันตั้งวัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อกำหนดทิศทาง การทุ่มเทแรงกายแรงใจ และความผูกพันของสมาชิก ซึ่งวัตถุประสงค์นี้ก็คือ วิสัยทัศน์ (vision) นั้นเองซึ่งมีความหมายกว้างกว่าคำว่า “เป้าหมาย”

๔.๒ กำหนดเป้าหมายเฉพาะ (Specific Goals)

ต้องเป็นเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง (specific) สามารถวัดได้ (measurable) และมีความเป็นไปได้จริง (realistic) การตั้งเป้าหมายให้เฉพาะเจาะจงนี้จะช่วยให้การสื่อสารภายในทีมมีความชัดเจนขึ้น และทำให้ทุกคนมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

๔.๓ ความเชื่อในศักยภาพของทีม (Efficacy)

ทีมที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความเชื่อมั่นในทีมของตนเอง สมาชิกในทีมจะมีความเชื่อว่าทีมของเขาสามารถประสบความสำเร็จได้ เราเรียกสิ่งนี้ว่า “Team efficacy” ทีมที่เคยทำงานประสบความสำเร็จจะมีความเชื่อว่าการทำงานในอนาคตจะประสบความสำเร็จเช่นกัน ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจทำให้เขาทำงานหนักขึ้น มีความพยายามมากขึ้น

๔.๔ ระดับความขัดแย้ง (Conflict Level)

ความขัดแย้งจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของทีม และทำให้ไม่เกิดลักษณะของ groupthink ความขัดแย้งในงานจะเป็นสิ่งที่ทำให้ทุกคนช่วยกันอภิปราย ดังนั้นทีมงานที่มีประสิทธิภาพจะมีลักษณะที่มีระดับความขัดแย้งที่เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป

ดังนั้นยุทธศาสตร์แห่งความสำเร็จในการจะก้าวไปสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศนั้น ผู้บริหารจะต้องมีศักยภาพของการบริหารงานเป็นทีมให้เกิดประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ และเกิดความก้าวหน้ามากกว่าองค์กรใดมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีทักษะของความเป็นผู้นำสามารถที่จะทำให้บุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ เดินหรือไปพร้อม ๆ กันได้ จะนำไปสู่ความสำเร็จของการทำงาน คือ ทีมงานที่ดีจะเกิดขึ้นส่งผลให้เกิดประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม และ

เกิดสัมฤทธิ์ผล สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร สุดท้ายผลสำเร็จของทีมที่ดีก็ต้องส่งผลกระทบต่อศักยภาพขององค์กรนั้น ๆ ทำให้เกิดชื่อเสียง เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรโดยรวม นั่นคือผลสำเร็จของทีมที่มีผู้บริหารและผู้หน้าที่ดี มีทีมงานที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน

บรรณานุกรม

http://www.geocities.com/jaruwan_y/sombat770.doc

<http://www.stou.ac.th/study/sumrit/5-52/page4-5-5.2.html> -17k

<http://www.hrcenter.co.th/hrknowview.asp?id=496> - 71k

http://www.opdc.go.th/oldweb/Knowledge/File_download/1162977274-1.pdf

เอกสารอ้างอิง

นายเมธี ปิยะคุณ (เรียบเรียงเนื้อหาจากบทวิทยุกระจายเสียง ปี 2549)

นางอุษณีย์ จุฑะศิลป์ ผู้เรียบเรียง (เรียบเรียงเนื้อหาจากบทวิทยุกระจายเสียง ปี ๒๕๔๙)

แวดวงชาวสภา KM

ประชุมเตรียมความพร้อม การจัดการประชุม IPU //////////////

วันจันทร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมกรมการ หมายเลข ๓๗๐๑ ชั้น ๗ อาคารรัฐสภา ๓ นายสมพล วัฒนศัพท์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการเตรียมความพร้อมของฝ่ายข้าราชการประจำในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๓ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๒

ลงนามถวายพระพร

เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ ــــــــــــــــــــــــ

วันศุกร์ที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓
เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ พระบรมมหาราชวัง
นายพิฑูร พุ่มหิรัญ เลขานุการสภาผู้แทน
ราษฎร พร้อมด้วยข้าราชการของสำนักงาน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมลงนามถวาย
พระพรวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๓

งานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๓)))))))

วันเสาร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๓ เวลา ๐๙.๑๕ นาฬิกา ณ บริเวณห้องโถง ชั้นล่าง อาคารรัฐสภา ๑ นายคัมภีร์ ดิษฐากรณ์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะประธานคณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๓ เป็นประธานในพิธีเปิดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๓ พร้อมกับมอบของขวัญให้กับนักเรียนจากโรงเรียนสตรีวรนาถที่มาแสดงในพิธีเปิดด้วยการจัดกิจกรรมงานวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๕๓ ประกอบด้วย การเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้าชมการแสดงแสง สี เสียง ภายในห้องประชุมรัฐสภา การเปิดให้ชมพิพิธภัณฑ์รัฐสภา กิจกรรมห้องส่งสถานีวิทยุรัฐสภาจำลอง กิจกรรมห้องส่งโทรทัศน์รัฐสภาจำลอง กิจกรรมหุ่นน้อย นักพากย์ กิจกรรมดนตรีและการแสดง รวมทั้งเกมส์และการละเล่นต่าง ๆ

ประชุมข้อมูลข่าวสาร))))))

วันจันทร์ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมกรมวิชาการ หมายเลข ๓๑๐๑ ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๓ นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

วารสารการจัดการความรู้ ครั้งที่ ๖

รายชื่อกองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

นายจรุ พันธ์เปรี๊ยะ

นางเพียงฤทัย โชติทัตต์

บรรณาธิการ

นายอนุช สัตยจิตติเสรี

กองบรรณาธิการ

นางพรรณชน ไทยวัฒนาอนุช

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

นางสุภาวดี ชีตชิน

นายเจษฎาพร นนทพันธ์

นายทองคำ แก้วพรม

นางอารยะหญิง จอมพลาพล

นายธีรวัฒน์ วงศาสุวรรณ

นายณัฐวัชร มังคละคุปต์

นางสาวศุภพรรัตน์ สุขพุ่ม

นายเชษฐา ทองยิ่ง

นางอรวลี จันทร์บุญแก้ว

นางสาวฉันทนา คำกัมพล

นายหริินทร์ สุตะบุตร

นางสาวอัจฉรา วิไลหงษ์

นายสุธิตศักดิ์ อรรถประดิษฐ์

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นางพนอ ทิมารัตน์

นางสาวจิรกาญจน์ สงวนพวก

นางณัฐ์สุนัน สมสมาน

นางทรงศวรรณ ธาราทรัพย์

นายรัฐภูมิ คำศรี

นายภาคภูมิ ม้าวิไล

ฝ่ายจัดทำอาร์ตเวิร์กและจัดพิมพ์

นายวีระพันธ์ สุขสมบัติ

นางบุษราคัม เซวน์ศิริ

นายมานะ เรืองสอน

นายนิธิทัศน์ องค์กรวิชัย

นางสาวทิพย์วิมล อ่อนกลิ่น

ฝ่ายเผยแพร่

นางนุกุล สันฐิติเสรี

นางสุภาวดี ชีตชิน

นายณัฐวัชร มังคละคุปต์

นางสาวมณฑนา ศรีเพ็ญประภา

นางเสาวนีย์ สุกใส

นางสาววิจิตรา หน้าวัฒนไพบูลย์

นางสาวน้ำทิพย์ หวังสุดใจ

นางอรวิณี จันทร์บุญแก้ว

นายสุธิตักดิ์ อรรถประดิษฐ์

นายชัยยา ประวันนา

LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand